

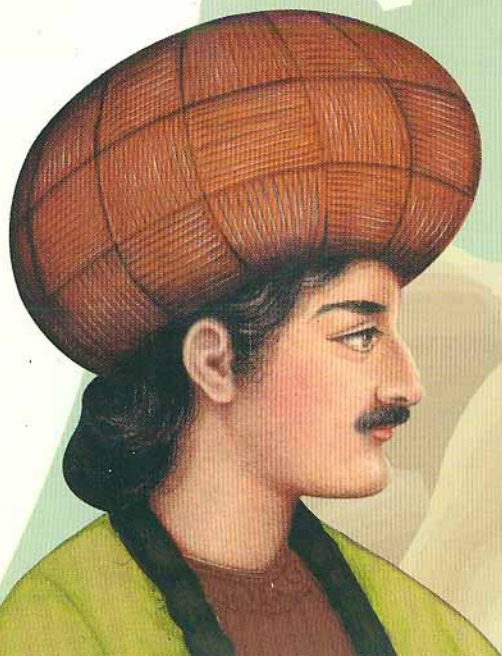
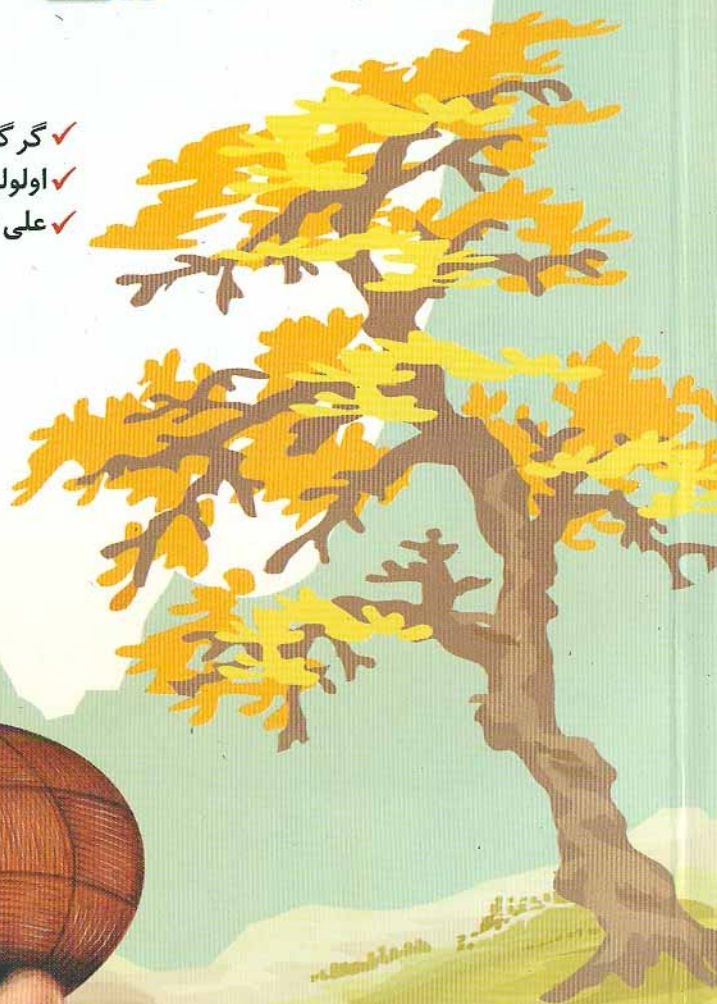
عاشیق داستانلاری

شاه اسماعیل خطائی

✓ گر گزلی محمد و مهپاره خانم

✓ اولولو کریم و سوسن خانم

✓ علی و رافعی

مولف:

عاشیق حسین ساعی

کتابین ایچینده کیلر

۱- شاه اسماعیل و گول عذار داستانی

۲- عاشیق علی و عاشیق رافعی داستانی

۳- گرگرلی محمد و مهپاره خانم داستانی

۴- اولولوکریم و سوسن خانم داستانی

مولف : عاشیق حسین ساعی

امتیاز چاپ دائمی محفوظ است به ناشر

اۇن سۆز

آذربايجان آغيز ادبياتى و فولكلور ساحتى سىندە آرتىق بىلگى الدە ائىمك اوچون باكى شهرينه گئئدئم. باكى نئن علم لر آكادئمئياسئندا حورمتلى فولكلور عالمى محرم بگ قاسئملى ايله كئچئردئگئم گوروشده اولو بئر حئقئته ال ئايدئم. من اوندان بئله سورغو ائئدئم: بئر قوزئى آذربايجان شفاهى خالق ادبئائئنى و فولكورونو نه ساياق گونئى - آخئندئربئب، اونلاردان قايناقلانا بئلرئك؟ حورمتلى عالم گولومسه نرك جاواب وئردئ: «آى قارداش! آذربايجان آغيز ادبئائى و فولكلورونون كوكوسئزده دئر. بئرده شفاهى خالق ادبئائئمئزئن قولوبورداسا، جانى و بدنئ اوردادئر.» سوزو گئدەن عالم «عاشئق صنعتئ» آدلى اثرئنده، هم ده عاشئق صنعتئ نئن كوكونو و باشلائئشئنى ايران توركلرئنه عايد اولدوغونو قئئد ائدئر. دئمك عاشئق لئق صنعتئ ائرائئن خراسان و آذربايجان ولائئتلدن باشلائئاراق، ائندئكى آذربايجان جمهورئتى اراضئى لرئنه و باشقا بؤگله لره بائلمئشئدئر. عاشئق حسئن ساعئ نئن نوئلادئغئ بوائر ائسه همئن مقصدە اوئفون گورونەرك، اوستون مزئت داشئبئر.

اوخو جولارئمئزآ قئدئم اولونان بوكئابئن دااضئانلارئ، حئنى اونلارئن ائچرئسئنده ائشلەنن اوستاد نامەر و باشقا شەرلرده، ايران آذربايجانى عاشئقلارئنا عايد دئر. همئن اثرئ اوخوئانلار دوياچاقلاركى، بئز ائله بئر توكئمز. ائل ئروئئنه مالك ائك، كئ اوزوموزون خئرئمئز بوخدور.

دئدئگئمئزكئمئ سئنه دفتر اولان ائل اوزانلارئ تكةجه ساز چالماقدا، شعر قوشماقدا دئئئل، بلكه داستان سؤله مكده ده ماهر صنعت كار لار اولموشلار.

عاشیق داستانلارینین خصوصی جهتی اوندان عبارت دیرکی، دینی تصور روحلوشەرلر، دئییشمه، قفیل بند و معمالار، اوستون یئر توتور.

محرم قاسیملی اوز «عاشیق صنعنی آدلی اثرینده بوموضوعویا توخوناراق یازیر: «حاققیندا دانیشیلان و توتوشدورمایا جلب اولونان داستانلارین عمومی منظره سیندن ده گوروندویورکیمی. قهرمانلاری «حق عاشیقی» اولان داستانلاردا دینی و تصوف روحلو شعره .... خیلی وئریلیر و بو استاقمتده گئدهن بوتون سیناق مقاملاریندا حق وئرگی سینه مالک اولان عاشیقلار نئچه - نئچه عاشیقین آچابیلمه دیگی ان چتین باغلامالاری بئله چتین لیک چکمه دن، آسانیقلا آچیب، شرح ائدهرک، غالبه چئوریلیرلر».

بوکتاب گونئی آذربایجانلی نین عاشیق داستانلاری آدینی داشی سادا، بورداولان عاشیق داستانلارینین یوزده بیردی دیر. بیز بوتون قوجامان، عاشیقلاریمیزدان بالواریشلا خواهش ائدیبریک کی، بشیین لرینده اولان سوزاینجی لریمیزی، عاشیق داستانلاریمیزی ائلدن اسپرگه مه سینلر. هوسکارلاریمیزدان دا خواهش ائدیبرم کی، بئله لرینی سوراقلایب تاپسینیلار، اولنلارین یاداشلاریندا اولان سوزلری، قبر ائونه آپارمادان، یازییا آلیب، ائلییزه چاندیرسینلار.

اولابیلسین کی، بوکتابدا بیر سیرا چاتیشمامالیق ال وئریسین، اونوندا مختلف سببلری واردیر، اولنلاردان بیردی ده، شفاهی ائله ادبیاتیمیزین عنعنه لرینی قورویوب، اولنلاری اولدوغوکیمی، یازییا آلماقدان ایره لی گلیر.

کتابین اوستون مزیت لریندن بیردی ده، قاینالارین دوزگون صورتده وئريلمه سی دیرکی، اثرین سونوندا ایضاحات وئریلیر.

بونا گۆره بو کتابدا اولان داستانلاری دئیین لرده عاشیقلار دیر، ائله داستانلارین اوزوده عاشیقلارا عاید دیر. آرتیق بللی دیرکیم، عاشیقلارین اجتماعی حیاتدا اویناد یقلاری رولو خصوصی مارات دوغورور.

اوزلریندن اوجسوز - بوجاقسیز، سۆز قویوب، آدلارینا داستان دئییلن، باشایشلاریندا چوخ آلقاق و اوجالیقلار گۆره، بوداهمی صنعت کارلارا ائل آراسیندا "حق عاشیقی" دئییرلر. ایندیهه حق عاشیقلاری باره ده قیسا معلومات و ترمک ضروری نظره گلیر.

حق عاشیقلارین داستانلاریندا، سئوگی و محبت موضوعو خصوصی یئر توتاراق، حادثه لرین فالارقی اولدوسونا خصوصی خدمت گۆستریمشدیر. ایندی گۆره ک حق عاشیقی نه دیر، نه اوچون اولاراق حق عاشیقی دئییرلر؟ سورغورسوننا بئله بیر جاواب و ترمک ممکن دور. حق عاشیقی یعنی، آلاه عاشیقی، عرفان عاشیقی، بیر سۆزله عالم غیبیدن یاردهم آلان، مؤمن لرین آغاسی حضرت علی (ع) - این اقتداریندان گوج آلان عاشیقلار دیرکیم، دوشدوک لری چتین لیکلرده حق دئییه، حق چاغیراراق، باشایشین بوتون بورانلیقلاریندان اوزو آغ چیخاراق، حیاتدا اوغور قازانانلار اولموشلار.

بئله بیر جهته ده توخونماق لازیم دیرکیم، حق عاشیقلاری داستانلاریندا، بعضاً نورانی درویش، بعضی لرینده حضرت علی (ع) و بیر قیسمینده ایسه خیزیرینی، یاردیمچی اولور. همین مسئله به بوکتابین داستانلاریندا راست گله جه بیک. بونولادا گۆره جه بیک کی، اولار مغلوب، ائدیلمز، یورولماز، یئنیلمز و بوتون مشکل لردن قورتارا بیلرلر. بو باخیمدان. «پری و فریانی»، «عاباس و گولگز و خسته قاسیم» داستانلاریننی گۆستریمک اولار.

شوبه سیز بو کتاب، بیر سیرانه حقیقانه چیلار و عاشیق لار آراسیندا معین فیکیرلر او یادا جاقدیر. او میداندیریک اونلاری بیزیمله اورتاباقویموش اولسونلار. یقین کی، بعضی لری سوروشا جاقدیر، بیر بئله ائل کلامینی، سینه سینه ده ساخلایان عاشیق حسین ساعی، بو الهی و لرگینی، هانسی، عاشیق دان هانسی اوستاددان بهره له نیب، اونو مثیدانا گتیره بیلمشدیر؟ اوخوجولارین سورغوسونا جاواب اولاراق، حورمتلی عاشیقیمیزین شجره سی ایله سیزی تانیس االدیب، سوزوموز سونا چاندیر بیریق.

عاشیق حسین ساعی

عاشیق عزیز شهنازی

عاشیق اسدمشکینلی

عاشیق علسگر گویچه لی

عاشیق آلی

عاشیق آغ عاشیق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شاه اسماعیل و کول عذار داستانی

اوستادلار داستانی، اوستادنامه ایله باشلارلار بیزده اوستادنامه ایله باشلاباق،

ایکی ملک دیرکی گوزه گورونمز،

آغیزدان چیخانلی بازارلار بیربیر.

بیری ساغدا بیری سولدا دایانیب،

گناهی ثوابسی دوزه لر بیربیر.

دونیادان گنتمه سین هنج کس الی بوش،

آخرنده اونون اوچون کئچمز خوش،

دورد طرفین دیوار توپراق اوستن داش،

ووروب سوموویونو ازهرلر بیربیر.

ای «سمده» قدرینی البت بیلرلر.

دوست مصاحب سنه کومک دیلرلر،

هر مجلسده مسحبتینی ائلرلر،

نصیحت سوزو نوگزه لرلر بیربیر.

اوستادلار اوستادنامه نی، بیر یوخ بلکه ایکی دئهرلر بیزده دئییک ایکی اولسون:

باهارلاپا ییزین یای ایله قیشین،

مرد ایله نامردین اراسی اولماز.

خسیس له سخالی عاریفله نئادان،
ازل دوست اولسادا سونراسی اولماز.

بسیر مثال دئییبدی آتابابالار،
ایگیدی اولدوره شمات له عار،
هر جای دیل ایله کونول یارالار،
داغ چکر آشکارا یاراسی اولماز.

«عزیز» یمن سوزلری یتر اثباتا،
مردده بالان اولماز نامردده عطا،
ظولموکار زور ائیلر چوغول لارخطا،
بالان دانیشما ساچاراسی اولماز.

اوستادلار اوستادنامهنی ایکی بوخ، بلکه اوچ دئییب دیلر، بیزده دئییک، اوچ
اولسون نامرد لرین عومرو بوچ اولسون:

فرلی اوغول داشدان چوره ک چیخاردار،
بی فراست پیس اوغول دان نه اوموم،
عاغیللی لار یئیهر ایچر دونیادا،
مالین یتمز کم عاغیل دان نه اوموم،

دمسیر موما دونسر آیین تریندن،
 کیشی اؤلر محنت چکمز بیریندن،
 ائله سوزوار داغ قوهاردار بئریندن،
 بالان سوزدن بوش ناغیل دام نه اوموم.
 ای «آلیشیق» بیل آغلادان آغلایار،
 دامجی جان شر دریا اولار چاغلابار،
 مسرد کیشی لرالشرفان باغلایار،
 آرا قاتان بئر چو غولدان نه اوموم.

بلی گلک مطلب اوستونه، سیزه هاردان خبر وثریم اردبیل شهرینده اسماعیلین
 آتاسیندان، شاه اسماعیلین آتاسی بیرگون دللکه باشین قیرخدیر بیر دی کی،
 توکوندن بیرفدهر قاباغینا دوشدو، باخدی گوردو، داهی باشی چاللاشییدی،
 دریندن بیرآه چکدی، دللک دئدی نئییه آه چکدین؟ دئدی: دنیا دابیر اولادیم
 بوخدور، ایندی ده باشیم چاللاشیب، داهی سون منزلیمه باخینلا شیرام، اونا گوره
 آه چکدیم، دللک دئدی: باجاردیقجا الله یولوندا احسان الله، تا بلکه الله سنه بئر
 اولاد عطا الله به، بلی بوکیشی گلیب، صاغیرا فاغیرا احسان وثردی، گونلرین بئر
 گونونده، گوردو بئر درویش مرتضی علی نین شأنینده مدح اوخویا - اوخویا گلیر،
 دئدی: قوی بونادا احسان الله یم، درویشی چاغیریب دئدی علی (ع) شأنینده بئر
 مدح اوخو، درویش اوخوبوب، قورتاردی ایسته بیرکی درویشه پول وثره، درویش
 دئدی من پولا اوخویانلاردان دئیلم الا بو المانی یاریسین اوزون نیی یاریسین دا

خانیمین یئسین قابیعییندا سویوب تۆکرسن بیر مایدان آتین قاباغینا، آندا یئیب بیر فمر قولان دوغار سیزه دا الله بیر اولاد کرامت ائله، آدین قویارسان اسماعیل، گلجکده او قولاندا اونون اتی اولار، شاه اسماعیلین آتاسی آلدی. آلمانی باخدی گۆزدو، آلمانی بیر اوز و سوددن آغ، بیر اوزو لاله دن فیرمیزی دیر، درویش گئدیب گوزدن ایتدی، بوکیسی گتیریب آلمانی خانیمیلای یئیب، قابیعییندا تۆکدو بیر مایدان آتلاری واری دی اونون قاباغینا، دوققوز ای دوققوزگون دوققوز ساعات، دوققوز دقیقه دوققوز نایبه دن سونرا بونلارین بیر اوغلانلاری اولدو، بونون آدینی اسماعیل قويدولار، بئددی باشیناجان دایه به تاپیشیر دیلار، بئددی باشیندا قويدولار مکتبه میرزه بانینا اسماعیلین آتاسی دستور وئرمشیدی کی، اسماعیلی قویما یین چوله چیخسین، چونکی دوشمانیم چوخدور، توتوب اولدوره لر، اودورکی، اوشاقلیغدان اسماعیلی قویماز دیلار چوله چیخسین، بیر آینابند اوتاقدا اسماعیلی ساخلادیلار، بیرگون معلیمی گنج گلدی، اسماعیلا قایداسوموک لوات گتیر دیلر، ناهارایئسین، اسماعیل اتی یئیب سومویون آتانداده بدی آبنالارین بیری سبندی، گون دوشدو، ایچری اسماعیل هاویر نیخدی کی، گونونوتا توتانماییب حالدان گئندی معلیمی گلدی، گۆزدو اسماعیل حالدان گئدیب، اسماعیلی آیلدیب دئدی: اوغول نه اولوب دی؟ معلم دئدی: گویده بیر شئی واریدی اونو ایسته دیم توتام، توتانماییب، او قدهر چالیشدیم کی، حالدان گئندیم معلمی دئدی او گوندوز گویده اولار اونوتونماق اولماز، اسماعیل دئدی دوزون گرگ منه دئیبه سن، معلم دئدی: آی وار، گون وار، گوندوز وار، گئجه وار، چول وار، بیز سنی آتانین دستوری ایله بئله ساخلامیشیق اسماعیل گلدی آتاسنین یانینا دئدی: ایسته بیرم چوله چیخام،

داهادرس اوخوماق بسیمدی، اون سککیز باشموار، آناسی دلدی: بوخ اوغول ایندی
 گرگ پهلوانلین مشفی اویره نه سن، اوندان سونرا بوناپیر اوستاد نوتدو پهلوانلین مشفی
 وئردی، سونرالار اسماعیل فوشون جورلابیب، نخته چبخدی اولدو شاه اسماعیل، شاه
 اسماعیل بیرگون وزیر ابله فوشونونو گۆتوروب چبخدی بابلاقلارا ساری کزمنگه ایندی
 انشیده ک تورکمنلی محمود پاشادان محمود پاشا قارداشی رشیدبگ اولندن سونرا
 تورکمنین حکومتنن آلیب اوز الینه، قیزی گولزاری دازورونان رشیدبگ بین اوغلونا
 آداخلی ائله بیردیلر، گولزاردان قبول ائله مه ییب دوروب دایه لری و کنیزلری له کوسوب
 آذربایجان تورپاقلارینا کلمیشدیر و یورادا بیر بابلاقدا چادیر وورموشدولار.

اسماعیل گوردو بیر جئیران گلیر وزیره دلدی بونو آراباق توناق آنا هر کسین
 یانیندان قاچسا او اونوفووب تونمالی دیر جئیرانی آرابا الدیلار جئیران اتیلیب شاه
 اسماعیلین یانیندان قاچدی، شاه اسماعیل وزیره دلدی سن بوراداول من اونوفووب
 توناجاغام شاه اسماعیل دوشوب جئیرانین دالینا فوهافوو جئیران قاچیب، گیریدی،
 بیر چادیرا دمه جئیران گولزار خانیمین ال جئیرا نیمیش گولزارخانم دلدی گورون بو
 جئیرانی کیم فووور، گولزارین دایه سی چادیردان چیخاندا گوردو بیر هیکل لی اوغلان
 دوروب، دلدی قاری ننه منیم جئیرانیمی وئر، قاری دلدی: جئیران سنین کسی دنیبیل،
 دلدی منیم کی دیر، گوردو قاری وئرمه به جک شاه اسماعیل آلدی گۆره ک قاری با
 نه دلدی:

من اووچویام اوزاو ووسو اوولارام،

آلاجاغام نسه جئیران منیم دیر،

یئددی بره آشیریان قووالارام،

آلجاسغام نینه جئیران منیم دیر.

فاری دئدی ای اوغول قولاق آس:

من جئیرانی یئددی ایلدی ساخلارام،

کرم ائبله اوغلان جئیران منیم دیر،

گونده اوچ بول اون وئره ره یوخلارام،

کرم ائبله اوغلان جئیران منیم دیر.

آلدی شاه اسماعیل:

بیر اووچویام بوراخمارام بو اووو،

اندین بو او حیوانا چوخ حقی سایی،

عبت یورمادیم من بو قمر دایی،

آلجاسغام نینه جئیران منیم دیر.

بوسس گولزارین قولاغینا چاتدی، سس بونا خوش گلدی، قولاق آسدی

آلدی قاری:

فیزیل قومروو دوزدور موشم اتکدن،

جئیرانیمی جوللامیشام ایپکدن،

بزه مېشم الوان الوان چیچکدن،

کرم ائبله اوغلان جئیران منیم دیر.

آلدی شاه اسماعیل:

«شاه اسماعیل، هنج دانشماز لجین،
ایشیم یوخدور، ظارافاتلا بیجین،
وئرمه سنده الاجاغام گوجون،
الاجاغام ننه جئیران منیم دیر.

آلدی قاری:

من «قاری» یام بو غربنده فالارام،
دردالیندن سسارالیبان سولارام،
نسلیمی بو جئیراندان آلام،
کرم ائیله اوغلان جئیران منیم دیر.

شاه اسماعیل گوردو اوندان جئیرانی آلابیلمه به جک، گیریدی چادیرا گوزو
دوشدو گولزار خانیمما گوردو بورادا بیر فیزوار اون دورد گنجه لیک آی کیمی دیر
هوشو باشیندان چیخدی، آز قالدی کی، آندان دوشه گولزار دلدی قاری ننه بوئنه
بنله اولدو؟ قاری دلدی: بیلمیرسن؟ قیز دلدی: یوخ گوزه ک قاری نه جواب وئردی:

گورجگین اوغلانی بیخدی آتیندان،
ووردو اوره یسینه یسارا گوزلرین،
اجل سسار سسار سسار آلدی جانینی،
چکیر بو جوانی دارا گوزلرین.

دئدی قولاق آس:

باشینا دولائیم آی قناری ننه،
ائیله رهم دردینه چارامن بونون.
جانیم صاداغادیر، اونون جانینا،
ائیله رهم دردینه چارامن بونون.

آلدی قاری:

یازیقدی یوللارا با خیر ائلری،
گل سوناسیز قویما داشقین گوللری،
ائله باخیر لال ائیله دین دیللی،
گورهنی دوز سالیر نارا گوزلرین،

آلدی گولزار:

جانیم قوریان اولسون بونون ائلینه،
خینا اولوب یاخیلایدیم ایسنه،
کمر اولوب سارریلایدیم بئلینه،
ایئله رهم دردینی چارامن بونون.

آلدی قاری:

«قاری» اورهک سوزون عیان ائیله سین،
دردینی آشنکارا سنه سویله سین،
خنجر آلیب دوشمان باغرین پئیله سین،
بونون گونون ائندی قارا گوزلرین.

آلدی گولزار:

«گولزار، عاشیق اولوب گوزهل جوانا،
عشقیندن اولموشام دلی دیوانا،
بیلیم نه دئییه جک عهدی پیمانا،
ائیلهره م دردیننی چاره من بوتون.

سؤز تمام اولدو. شاه اسماعیل گوردود قیزدا بونو، سؤییدی شاه اسماعیلی

کتیردیله چادیرا، شاه اسماعیلین جالی گلدی اوزونه، آلدی گۆره ک نه دئدی:

فاچیردیم جئیرانا چانا بیلیمه دیم،
گوروندو گوزومه نوری دیداری.
چاپدیم قمردایی یئته بیلیمه دیم،
دوشوبدور جانیمآ آتشی ناری.

الوان الین گوردوم گولگزیاناغین،
زرنیشان دستینده صدف دیر نایغین،
آلمایا حیثوایا بنزه تدیم باغین،
آچیلدی گوروندو صدری مرمری،
قیزخلار مجلسینه ازیلدی گیله،
اوخودو لال دیلیم دؤندو بولبوله،

خدا سن کومک انت شاه اسماعيله،

بلکه آلابيله بسو گولزاري:

سوز تمام اولدو. شاه اسماعیل دئدی: من ایستیره م گئده م، آلدی دوباره:

آلاگوزلو نازلی جئیران،

سندن آیريلا بیلمیره م،

خاللارینا اولدوم حئیران،

سندن آیريلا بیلمیره م،

گولزار دئدی قولاق آس:

هانسی شهردن گلیسن؟

گئدیرسن گئت من بارینام،

منی درده سالان اوغلان،

گئدیرسن گئت من بارینام:

آلدی شاه اسماعیل

سحرین دان اولدوزوسان،

عاشیقین شیرین سوزوسن،

بیلمیره م کیمین قبزیسان،

سندن آیريلا بیلمیره م.

آلدی گولزار:

سحرین دان اولدوزسام،

عاشیقین شیرین سوزویم،
محمود پناشانین قیزی یام،
گئدیرسن گئت من یارینام.

آلدی شاه اسماعیل:

«شاه اسماعیل، یسانایانا،
یاندی باغیریم دوندوقانا،
من گلدیم سنه قوربانا،
سندن آییرایلا بیلمیره م.

آلدی گولزار:

من «گولزارام» اولدوم دلی،
ایلقار ائدین وئره رالی،
اؤزگه لره دئمهم بلی،
گئدیرسن گئت من یارینام.

سوز تمام اولدو. گۆزلرده ایلقار آزاولار، گل بوناده گور نیشانلی سان یا بوخ،

آلدی شاه اسماعیل:

بیر جئیرانی قورا قورا گتیردیم،
ایتیردیم بورادا بیر شیکار یتری.
گوزه لیر ییغیلیب خندان اولویدور،
بو یا یلاق اولویدور آشکار یتری.

گولزار دندی دیگل بونا جواب وئر، آلدی:

ایستیردین جئیرانی ناهدین مارالی،
تک گلیسن بولداشین داوار یئری،
منی سالدین یانار یانار اودلارا،
اوره ییمه سالدین آهی زار یئری.

آلدی شاه اسماعیل:

قیز هایب اولماسین دنه ندیر آدین؟
قییا باخدین سینق کونلوم بودادین،
نیشانلی سان سویله وار نامزدین،
گول اوستونه دولایب دیر خار یئری.

آلدی گولزار:

من گلنده انویمیزده توپودور،
اوتاقلاردا هارایی دیرهای دیر،
سوناکهلیک تولک ترلان اوودور،
دولانمایب اطرافیمدا سار یئری،

آلدی شاه اسماعیل:

بولبول کیمی آیریلیمشام گولومدن،
ترک اولموشام وطنیمدن ائلیمدن،
ایلقار قویاق ایلقار چیخدی دلیمدن،

ساتاشیری گوزومه قوشا نارینری.

آلدی گولزار:

اقل لریمیز واردی عشوه‌لی نازلی،

گول لریمیز واردی اردک‌لی قازلی،

بابام تورکمن‌لی آنام شیرازلی،

اوز آدیسم «گولزاره دی آل خیرئیری.

سۆز تمام اولدو. بونلار عهدی پیمان باغلا دیلار، شاه اسماعیل قایدیب، وزیرین یانینا، چون بونون یولون گۆزله بیردی وزیر شاه اسماعیل بویانا، محمود پاشادا قیزینین دلهنجی ده شوب، آختاریب گلیب آذربایجان تورباغیندا تاهدی، بلی وزیر شاه اسماعیل دلدی بس نئییه یوباندین آلدی وزیرین جوابیندا گوره ک شاه اسماعیل نه دلدی:

آی حضرت آی آغالار،

گورون نلردن آبریلدیم،

آلمایاناق آیناقاباق،

دیلی شکردن آبریلدیم،

یار اودونا قالانمادیم،

دلبردن کام آلانمادیم،

بیرجه مهمان اولانمادیم،

گول اوزلو یساردان آییریلدیم.

«شاه اسماعیل، ائیلر دیلک،

حسرت قویدو بیزی فلک،

سرو بویلو حوری ملک،

من گولزاردان آییریلدیم.

سوز تمام اولدو. وزیرین بیر گولزار آدیندا قیزی واریدی. بس دئدی شاه اسماعیل اونون قیزین دئییر دئدی شاه گولزار ائومیزده دیر بونون ناراحت چی لیخی یوخدورکی، بونلار گلیب چاندیلار شهره، شاه اسماعیلین آتاسی گوردو اسماعیل ناراحت دیز، دئدی نه اولوب؟ وزیر دئدی: الله بیل بیزیم قیزی ایسته بیر شاه اسماعیلین آتاسی دئدی، اولسون لاپ یاخشی اما بورادا آلدی شاه اسماعیل:

جانیم آتاگوزوم آتا،

من دردیمی نئجه دئییم.

شاه اسماعیلین آتاسی دئدی ای بالاداهی دادئی نه وار دئدی وار آلدی دوباره:

عاشیقلا رین صحبتی دی سوزی دی

سحرین دان اولدوزودور،

محمود پاشانین قیزی دیر،

من دردیمی نئجه دئییم.

«شاه اسماعیل، باغچاباردی،
من چکندیگیم نه غباردی،
بارین آدی گولزاردی،
من دردیمی نجه دنسیم.

آناسی باخدی گوردو، اوغلو عاشیق اولوب دندی سحر گوزهلرین هامبیین
باغایبخارسان هانسی سینی سئوسن اونو سنه آلام، سحر بوتون قیزلار
باغایبیشدیلار، گومانی گلن واربوخون ساتیب، وئردی قیزین بزه تدیریدی،
شاه اسماعیلی داباغا کتیر دیلر بورادا. آلدی شاه اسماعیل دندی: اوغول هانسین
سئویرسن:

ملکلر حوری لر بیغلیب باغا،
هئج بیرسی گولزارا بسنزه مز.
گور نجه وئریلر بوتاق بوتناغا،
هئج بیرسی گولزارا بسنزه مز.

وزیرین قیزی قاباغا یشریه نده آلدی دوباره:

کیمی یاشیل گئییب کیمی قیرمیزی،
کیمی سوسن دهره کیمی نرگیزی،
هامی دان گوچک دیر وزیرین قیزی،
هئج بیرسی گولزارا بسنزه مز.

شاه اسماعیل دوردو دوردو دوروشدو،
گولشن باغچاسینا ولوله دوشدو،
بیقیلان گوزهلر مننه گولوشدو،
هئج بیرسی گولزارا بنزهمز.

سوز تمام اولدو. اتاسی شاه اسماعیلا، دئدی اوغول بس کیمی سنویرسن دئدی بورادا محمود پاشانین فیزی گولزارین اوردوسو دوشوب، من گولزاری سویموشم، اتاسی دئدی: اولسون، گنت، وزیر گوردوشاه اسماعیل بونون فیزین دئمیرمیش، اوز فلیبنده دئدی: سنه ائله بیرایش گورهره کی، قیامته جن یادبندان چیخماز، شاه اسماعیل باشیندا نچه نفر ابله بول گنتدیلر. بابلاغا خبر گنتدی، محمود پاشا یاکی ایرانین شاهی گلیر، چیخ پشوزا، بلی بونلاری محمود پاشا فارشیلادی، بوپوک بیر فونا فلیقدان سونرا دئدی: سیزین امریز ندیر؟ شاه اسماعیلین اتاسی دئدی: گلمیشیک فیزین گولزاری ونره سن، شاه اسماعیلا، محمود پاشا دئدی: الله مبارک ائله سین، بونلار اوزوک تاخیب نوبون وعده سین اوج آبدان سونرایا فویدولار، اوج آبدان سونرا تویدو، سیز نه مصلحت گورورسوز، دئدیلر، محمود پاشا فیزی وئرمه بیز گنده ریک ترکمن ماحالینا، دئبرلر، محمود پاشانین بیر فیزی واریدی، اونودا آپاردی وئردی ایرانین شاهینا، دالیمیزدان آیری فیکیر ائتلرلر، محمود پاشا دئدی: بس اوندا دورون چادیرلاری بیخین فووب، گنده ک، گولزار بئله اولاندا فارینی چاغیریدی، یانینا دئدی: سنه چوخلو بول وئرهره، بیرده بیرنامه یازیرام، بو یایلاقدا اول شاه اسماعیلی تاپیب، بو نامه نی اونا

وئره رسن، قیز آغلایا - آغلایا آلدی گۆره ک نه یازدی:

باشینا دؤندویوم گول اوزلویاریم،
 اوز توتوشام آبری یانا گئدیبره م.
 سنه قوریان اولسون بوشیرین جانیم،
 اودا آلمیشام یانا یانا گئدیبره م.

مصری قلینج باغلا بییدیر بئلینه،
 یالان سۆزلر گلمز اونون دیلینه،
 سۆیله یارین گئتدی تورکمن ائلینه،
 آبریلیغی قاناقانا گئدیبره م.

سحرین صبحونون دان اولدوزویام،
 عاشیقلا رین صحتی بيم سوزویم،
 «گولزار» محمود پاشا قیزی یام،
 یانایانا تورکمانا گئدیبره م.

سۆز تمام اولدو. محمود پاشانین اوردوسو یولادوشدو. گۆزدن ایتدی، بیر
 آی دان سونرا شاه اسماعیل گلدی بایلاغا، تا گولزاری گۆرسون، گوردو، اوردودان
 بایلاقدا خیر یوخدور، قاری گلیب شاه اسماعیلی تاپدی، نامه نی وئردی شاه، شاه
 اسماعیل اوخودو، گوردو، قیز گئدیپ، آلدی ناراحت حالدا بئله دئدی:

مبتلایام بی موروت گوزله،
ایللر بویومن ده هایانیم ایندی.
گتتیم گوردوم کوچ ایله ییب یودوندان،
نازلی دلبر یارب هایانیم ایندی.

مجنون کیمی مسکن سالدیم بوداغا،
بولبول اولدوم قوندوم دالا بوداغا،
فرهاد کیمی من سیخندم بوداغا،
زلیخانک من ده هایانیم ایندی.

«شاه اسماعیل» شوگین گورچدو وطندن،
عاقیل باشدان گتندی روحدا بدندن،
یوسف کیمی آبری دوشدوم کنعاندان،
مصیر ده آلبشیب هایانیم ایندی.

سوز تمام اولدو. قارینی دا دربارا گتیردی، آناسینا دئدی: محمود پاشا بورادان
گتدیپ، من ده دالینجا گتدیرم، آناسی دئدی: آی اوغول بوردا کیمین قیزین
سئوسن سنه آلام، سن بیر شاهسان، بیر قیزدان اؤترو گتمته، اما آلدی شاه
اسماعیل آناسینا دئدی:

آنا سردون حلال ائيله،
گۆزلر يمدن توکمه آبی،
قورخما سفردن گلرهم.
آیرلیغا گتیر تابی،

من گئدیره م یول اوزاقدی،
بولبول اوتر سحر واقتی،
بوش فالماسین بابام تاختی،
بیخیلماسین او محرابی.

قمر دایی میندیم یولا،
اره نلرده مننه اولا،
کمک دیر شاه اسماعیلا،
من اولدوم خاکسی ترابی.

سۆز تمام اولدو. دوشدو، یولا قمر دایا بیر قامچی ووردو، بئله بیر شعر اوخودو:

جانیم قمر گۆزوم قمر،
آش قمریم بو داغلاری.
سنه بودور سۆزوم قمر،
اش قمریم بوداغلاری.

من قمر دایسی گزديرره،
حق سئوزو سینه یازديررام،
دوشمنین باغین یوزدوررام،
اش قمریم بو داغلاری.

آیاقلا یاق پاشاخانی،
آخیداق داغلار داقانی،
سنی شاه اسماعیل، جانی،
اش قمریم بوداغلاری.

سۆز تمام اولدو. گلیب چاتدی، بیر بابلاغا گوردو، ائلاتلار، چادیر ووروبلار،
طناب طنابدان کئچیپ آجمیشدی، آندان دوشدیورنا احترام ائیله ییب، فوناق
ائله دبلر، گلدی، گوردو چادیردا، بیر گوزهل بیرخالی توخویور، سوروشدوکی،
بونون آدی ندیر؟ دئدی: بونون آدی شره بانئ دیر شاه اسماعیل دئدی: اجازه
وئرسن بونا بوردایا بیر شعر اوخویام دئدی اوخو آلدی شاه اسماعیل:

جیبینین تـجـلـا جمالین گونش،
اولماز برابرین آئی شره بانئ،
گوموش کمرینی قورشای بئلینه،
اینجیده ر بئلینی آئی شره بانئ.

بیرهانا اوزادبب آغلی قارالی،
 اوستونده آیله شیب داغلار مارالی،
 سنی سؤن نئیلیر دنیا دامالی،
 یوخدور جمالینا نای شره بانلی.

الین وئر الیمه گل چیخاق داغا،
 جوان جانیم اولسون سنه صاداغا،
 داغا دومان کؤچوب قورخورام یاغا،
 دوشه برداغلارا های شره بانلی.

«شاه اسماعیل» سؤیلر دوغرودور سؤز،
 قویو بسان قلییمه آتشی کؤز،
 من مردانا اوغلوبام سن مردان قیزی،
 کوزهللیگی وئریب پای شره بانلی.

سؤز تمام اولدو. هامی دئدی: ساغ اول اوغورلار اولسون سنه، شاه اسماعیل
 بونلاردان آیریلیب یولا دوشدو، گلیب، چاتدی، بیر قالاچایا گؤردو بو قالاچادان
 یول تاہمایاجاق، آلدی بورادا بئله دئدی:

چوخ دولانمدم بودؤورهنی،
 سارای سنندن یول ایسترم.

اوجا اولوب مناره‌سی،
سنارای سنندن یسول ایسترم.
صدقلی سازی یکنندبره‌م،
سینه‌مین اوسنته میندبره‌م،
طلسم اولساندا سیندیررام،
سارای سنندن یسول ایسترم.

گون چیخار سنه پاییلی،
یاتان قوشلاری آبیلی،
اینجیمه «شاه اسماعیلی»،
سارای سنندن یسول ایسترم.

سۆز تمام اولدو. ووروب قاپینی سیندیریب، گوردی. قالاچایا، اورا بورانی
اختاردی، بیرکسی تاہمادی، گلیب، بئراوتاغادا وارد اولاندا، گوردو بیر دنیا
گۆزله اوتوروب، آغلابیر دلدی آدین ندی نئیہ آغلابیرسان؟ دلدی: آدیم پری دیر،
دلدی نئیہ واخت دیر قارداشلاریم داوایا گندیب، گلمه بیبلر اودورکی، آغلابیرام
الدی شاه اسماعیل:

ای قمرده قالان گۆزل،
سؤیله نئیہ آغلابیرسان؟

جانین اوداسالان گوزل،
سؤیله نئییه آغلاییرسان؟

آلدی پری:

باشینا دولاتیم جوان،
یئددی ایلدیر من آغلارام،
گوزلرینه اولدوم حئییران،
یئددی ایلدیر من آغلارام.

آلدی شاه اسماعیل:

دردینه درمان ائیلهره،
شاهلاردان فرمان ائیلهره،
دونبیانی آل قان ائیلهره،
سؤیله نئییه آغلاییرسان؟

آلدی پری:

منیم گوزوم اووادادی،
کؤنلوم قوشو هواوادادی،
قارداشلاریم داوادادی،
یئددی ایلدیر من آغلارام.

آلدی شاه اسماعیل:

«شاه اسماعیل، اودایاندی،
اوره یییمده اودا عیاندی،

دئنه گوروم پئری هاپاندی،
سؤیله نئنه آغلاییرسان؟

آلدی پری:

شیدایا بولبول باغلاردادی،
قارداشلاریم داغلاردادی،
رمدار پئری، آغلاردادی،
یئددی ایلدیر من آغلارام.

سؤزی تمام اولدو. پری دئدی: منی بیر اثرمنی ایسته دی قارداشلاریمدا
وترمه دی اونا گؤره دئدی: بیز اثرمنی په قیز وترمه ریک، گرک مسلمان اول، اودور
اثرمنی لرینن قارداشلاریمین داواسی دوشوب، شاه اسماعیل داوالان یئری
سوروشوب یولا دوشدو، گلدی گوردو، ایکی قوشون وار، دئدی: سلام وتره جگم،
هر کس سلامیمی آلسا بیلهره م کی، مسلمان دیلار، اونلاراکمک ائده ره م آلدی
شاه اسماعیل:

حق تعالی یارادیب جمله عالمی،
مدد الله سندن منه بیر امداد.
یئریب اورتایا وتره ره م سلامی،
مدد الله سندن منه بیر امداد.

یئددی قارداشلار بونون سلامین آلدیلار آلدی دوباره شاه اسماعیل:

یارادان یارادیب هاو اداقوشو،
بیرقرار ایله ییب داغینان داشی،

خدام اۆزون ساخلا يتددي قارداشى.
مدد الله سندن منه بير امدام.

«شاه اسماعیل» یون چئویرمز دوشمانا،
کیشنه بیر قمردای گیره ر مشیدانا،
چکر مصری فیلنیج بوینار قانار،
مدد الله سندن منه بیر امداد.

سۆز تمام اولدو. بونلار اصلان تک اثرمنی قوشونونا یویردولر، هامیسین
قیریب، اۆلدور دولر، بونلار قایتیدیلر يتددي قارداشلار فیکیر الله دبلرکی، بوبیزه
کومک الله دی، بونانه وئره ک کیچیک قارداش دندی: نه وئره جه بییک، باجیمیزی
وئره ریک، شاه اسماعیلا بوسۆزو دئدیلر شاه اسماعیل قبول الله مه دی پری بوسۆز
ااشیدیب کوسوب گنتمیشدیر، باغچایا، دئدیلر: سن نئییه قبول الله میرسن شاه
اسماعیل دندی: ایندی من گئدیره م گولزارین دالینجا گئدیب، اۆله ره م فاییتارام
پرینی نئییه قارایت الله بییم، اما قول وئره یره م قایداندا پرینی ده اۆزومونن آهارارام،
شاه اسماعیل دوروب بونلارینان گوروشوب گئندنه گۆردو پری باغچا دادیر آلدی
گوره ک نه دندی:

باریم یئنه چیخیب گولشن سئیرینه،
اطرافیندا باغچا نئجه باغ نئجه.
سئیراخیبین طعنه دولو سوزوندن،

سینه اوسته دیون نئجه داغ نئجه.

البینه یساخیب دیر الوان خسیناسین،
گوشونا تاخیب دیر قیزیل طلاسین،
خدام نه یارادیب گوللر سوناسین،
زامان یثری بوستان یثری تاغ یثری.

«شاه اسماعیل» بو یوللارین حاجی سی،
یامان اولار شیرین دیلین باجی سی،
پری خانیم یئددی قارداش باجی سی،
آیری دوشه معشوقوندا ساغ یثری.

سۆز تمام اولدو. شاه اسماعیل پری ایله حلال همت ایله ییب، یولادو شدو،
گلدی، چاتدی، نورباغینا، بورادا محمدخان واریمیش اولندن سونرا اوغلو عیسی
عشرته آتاسینین واریوخون کورلاییب، محمد خانین عربی زنگی آدلایب
فیزی وار، آند ایچیبدی، یولون کناریندا اوغلان باشیندا بیر فالاجا لئشیندن ده
حاصار سالدیرا جاغام، بورادان نه اوغلان گئدسه هامیسین اولدوره جگم شاه
اسماعیل آتی اورتوردو قوروغا اوزوده بیخیلیدی باتدی، عربی زنگی اوزاقدان
باخیردی گوردوبونو، آتین مینیب گلدی شاه اسماعیلا ساری، شاه اسماعیل دابونو
گۆرهن کیمی آتین توتوب میندی عربی زنگی دئدی: آی اوغلان بورادا نئیلیرسن؟
سن کی، من آدام باشیندا مناره لئشیندن حاصار سالدیرام شاه اسماعیل دئدی

ای اقا انشاالله بئله اولماز، داهی بیلیمیرکی بو قیزدی بورادا آلدی عربی زنگی گۆره ک
شاه اسماعیلانه دئدی:

سحر سحر بیر اووچیخدی فارسیم،
اورکوب اووچو سوندان چاش وئریب گئده.
قورخوسوندان دوداقلاری پارتلایار،
آغلار گۆزلریندن یاش وئریب گئده.

شاه اسماعیل دئدی قولاق آس ائله دیر:

اردبیل دن گلدیم مراد آماغا،
یول وئر عرب یول وئر اینجیتمه منی.
من گلمه دیم بو دیاردا فالماغا،
یول وئر عرب یول وئر اینجیتمه منی.

آلدی عربی زنگی:

چوخلاری آدلابیب اویاندان بری،
اېگیدلر چکرلر الیمدان زاری،
کله دن مناری لئشدن حصاری،
بورایا گلنلر باش وئریب گئده.

آلدی شاه اسماعیل:

قارادیر قاشلارین کعبه معراجی،
چکرهم بیفارام حصاری بورجو،

کبسه ره م باشینی یو خودور علاجی،
یول وئر عرب یول وئر اینجیتمه منی.

آلدی عربی زنگی:

اوغلان منی ایچیسن یوخساک بنگی،
قورخودان سارالیب اوزونون رنگی،
انشیتمه ییب سنمی «عربی زنگی»؟
چوخ سنین کیمی لر باش وئرب گشده.

آلدی شاه اسماعیل:

گلن اوغلان هر بیر دزددن حالی دیر،
سولا بالاسی دیر اوز کمالی دیر،
«شاه اسماعیل» شاهی مردان فولودور،
یول وئر عرب، یول وئر اینجیتمه منی.

سوز تمام اولدو. بونلار باشلادیلار گولشمه په نهچه ساعات الله شندن سونرا
هئج بیری بیریرین بیخانماییب، آراشدیلار، گئندیلر، عرب زنگی نین فالاسیندا
استراحته شاه اسماعیل گنجه باتانماییب دوردو فالانین بیریر اوتاقلارین گزدی،
عربی زنگی اولان اوتاغا گلنده گوردو عربی زنگی سویونوب یاتیب، اما بو اوغلان
بوخ قیزیمیش شاه اسماعیل قایدیب گئندی اوز اوتاغینا سحر اولدو بونلار دوروب
یئنه گوله شدیلر. بو دفعه شاه اسماعیل گوجون ییغیب بیله گینه عربی زنگی نی
پیخدی خنجرین کی، چیخارتدی باشین کسین عربی زنگی اوزوندن نقابین

گوتوروب دئدی: نغیله بیر سن من بیر قیزام عهدیم وار، هر کس منی بیخسا اونا گئدم، شاه اسماعیل بونو آلیب توی ائله میش دئدی: منیم تورکمنه سفریم وار. اورادابیر سوگیم وار، اونو آلمایینجا توی ائله میه جگم، عربی زنگی نی ده گوتوروب یول ائله دیلر. تورکمنه گلیب، چاتدیلار تورکمن ائلینه، بیر قاری نی گوردولر، شاه اسماعیل دئدی: قوی گۆره ک بو بیزی قوناق ائیله بر آلدی گۆره ک نه دئدی:

باشینا دؤندویوم ای قاری ننه،
سیزین یئرده غریب مهمان اولارمی؟
نه مدت دیر من دیوانا اولموشام،
داواسیز دردیمه درمان اولارمی؟

آلدی جوابیندا قاری:

باشینا دؤندویوم گول اوزلوجوان،
اونه سۆز دور، غریب قوناق اولارمی؟
اهلی شهر بس مسلمان دئییلمی،
مهمانی قاپیدان قوروماق اولارمی؟

آلدی شاه اسماعیل:

بهاردا باغچالار وئردیگی باردی،
دردیندان چکدیگیم بو آهی زاردی،
محمود پاشا قیزی او گولزاردی،

سبزیمن یئترده پئله جئیران اولارمی؟
 قاری دئدی اوغول اونون آدین گئیرمه باشینی کسرلر جوابیندا:
 غریب اولان کسرلر آختارار ائلین،
 بولبول اولان بوراخارمی هئج گولون؟
 گولزار دنمه گیلن کسیرلر دیلین،
 بیزیم یئترده اونو (دئمک) اولارمی؟
 آلدی شاه اسماعیل:

«شاه اسماعیل» نئیله ییب دیر نئیله سین،
 خنجر آلیب باغریم باشین پئله سین،
 دردی دیلین ایندی سبزه سویله سین،
 سبزدن سبزه الفت قیلان اولارامی؟

آلدی قاری:

«نورسته قاری یام» بوایشی بیلن،
 چاره سبزه دردله درمان ائیله یهن،
 بییرجه منم اورا گئدین گلن.
 ائله یئره گئدیب (گلمک) اولارمی؟

سؤز تمام اولدو. شاه اسماعیل له عربی زنگی گلدی، قاری نین ائوینه، شاه
 اسماعیل قاری یا بیر اوووج قیزیل وئریب، بیرده اوزویون وئردی، دئدی: قاری
 بو اوزویو گولزارا وئرسن اوزویبیلر، قاری دوروب یولا دوشدو، گلدی گولزارین پانینا

اوزویو گولزارا وئره ننده دلدی: ای قاری بونوهارادان آکیسان قاری جریانی دلدی:
سونرا قیزینان قرار قویوب، بیر فندله شاه اسماعیلی گتیردی گولزارین یانینا،
آلدی شاه اسماعیل گۆزه ک نه دلدی:

شوکور جلالینا مین بیر آدینا،
یاری گوروم اوزوگولسون صباح دان.
آیلار ایلر حسرتینی چکدیگیم،
بوگیزلین دردیمی بیلین صباح دان.

آلدی گولزار:

باشینا دؤندویوم قوریان اولدوغوم،
نیشانام منده دیر، یار صفا گلدین.
جانیم آتشیینه بریان اولدوغوم،
نیشانام سنده دیر یار صفا گلدین.

آلدی شاه اسماعیل:

الترینده بوسور تسبیح گول دونه،
قورخوم بودور گوزگورمه په اوز دونه،
بیر ایگید کی ایلقاریندان تیز دونه،
مولام اونا فنیم اولسون صباح دان.

آلدی گولزار:

سندن اپری دانیشمادیم گولمه دیم،

بو جانیمدان بئزدیم اوله بیلمه دیم،
هاچان ایلقار وئردین من ده گلمه دیم،
نیشانام سنده دیر یار صفا گلدین.

آلدی شاه اسماعیل:

«شاه اسماعیل، تزه گوردو بیل سنی،
جستی رضوانسا بئتیردین منی،
او آدینا آخشام چرشنبه گونو،
نازلی دلبر قارشی گلین صاباح دان.

آلدی گولزار:

«گولزارام، سنه قوریان اولوم من،
حئیواتکی سارالبسان سولوم من،
اکرام ائله پئشوازنیا گلیم من،
نیشانام سنده دیر یار صفا گلدین

سۆز تمام اولدو. قیزینان شاه اسماعیل گئجه یاریسی گوللویاغا قرار فویدولار،
واخت بئتییب عربی زنگی له، شاه اسماعیل گلدیله، باغا، گولزاری گۆتوروب،
آرادان چیخدیله، سحره یاخین شهره های دوشدوکی، گولزاری قاچیردیله، شاه
اسماعیل گیل گلیله، بیر بولاغین باشینا، عربی زنگی کشیک وئردی، بونلار
بورغون ایدیله، یاتدیله عربی زنگی بیرده گوردوکی، محمود پاشانین قوشونو
گلیب، بئتتدی، شاه اسماعیل له گولزاری اویاتماییب، اوزو شیغیدی قوشونون

ایچینه، هامیسین قیلینج دان کتچیرتدی، یورولوب گلدی شاه اسماعیلین پانینا
گوردو هله یاتیبدی آلدی گۆرهک نه دلدی:

موج ووروب قوشون بوردا گۆروندو،

اویان شاه اسماعیل گۆرنلر اولدو؟

من قوربانام سنوگیلینین تئلینه،

اویان شاه اسماعیل گۆرنلر اولدو.

شاه اسماعیل آیلدی قولاق وئردی آلدی عربین زنگی:

قاصد گئتدی گلرایندی حبشی،

اونلاردا بیزیله نوتار ساواشی،

دره یسه تپه به دولدوردوم لئشی،

اویان شاه اسماعیل گۆرنلر اولدو.

قاصد گئتدی گلرایندی فرنکی،

اونلاردا بیزیله نوتارلار جنگی،

قیرار هامیسینی «عربی زنگی»،

اویان شاه اسماعیل گۆرنلر اولدو.

سۆز تمام اولدو. شاه اسماعیل دپک آیلدی، گوردوهریان قان دی، عربی زنگی

دلدی: قورخما هامیسینی اؤلدور موشوم، بونلار آنلارین مینیب، یولا دوشدولر،

گلدیلر یئددی قارداش قالاچاسینا. اوراداندا پری خانیمی ایسته دپلرکی،

اوزلری ایله آهار سینلار، آلدی شاه اسماعیل گۆره ک نه دئدی:

آی قیز سنین اوجا سویون،
گورولمه بین چاغی گلدی.
قارانتلین دارگردنده،
مورولمه بین چاغی گلدی.

قیدین الیف، سویون اوجا،
عاشق گورگ سویوقوجا،
سینه نده ساخدیم تورونجا،
دوریلمه بین چاغی گلدی.

«شاه اسماعیل، دئیر خدا،
ازل دئدیم الیف خدا،
بولوندا سو جانیم فدا،
وتیریلمه بین چاغی گلدی.

سۆز تمام اولدو. بونلار دوروب پیرینی ده گۆتوروب، گلدیلر اردبیله، شاه اسماعیلین آتاسی، وزیر، بونلاری قارشیلادیلار، انا وزیر شاه اسماعیلین جانینین قصدینده دیر، چون دئدیکی، شاه اسماعیل گولزاری سئوه نده، وزیر الله فیکر اندیردیکی، بونون قیزی گولزاری سئویب، انا ایش بتله اولمایاندا شاه اسماعیلا

اوره بینده کین ساخلا میشدی، بلی شاه اسماعیل یانیندا اوچ قیز وارد اولدو. قصره چون پورخون ابدی گئتدی استراحتنه، تئز وزیر گلدی، شاه اسماعیلین آتاسینین یانینا دئدی: قوریان شاه اسماعیل اوچ قیز گتیریب بیرین ایسته وئرسین سنه، اگر وئرمه سه بیل کی بیر قیز قدهر سنه ارزش قائل دئییل، آتاسی گلیب شاه اسماعیلین یانینا بوسوزو، شاه اسماعیلا دئیهنده شاه اسماعیل دئدی: آتا بوسوز و دئدین، بیرده دئمه، آتاسی قاییدیب، وزیرین یانینا جریانی خبر وئردی، وزیر دئدی گوردون او سنی بیری قیزا ساتدی، من سنین یئرینه اولسام، او جور اوغولو بوغوب، اولدوره رم، شاه اسماعیلین آتاسی دئدی: آخی منیم اونا گوجوم چاتماز؟ وزیر دئدی: قاپنین آغزیندا، بیر درین قویوقاز دیر، اوستون اورتدور، گلیب، قاپی دان چیخاندا، دوشسون قویونون تکینه، اوزون تاپینجان، چکیب، قوللارین باغلاریق، اوندادئیین یا قیزلارین بیرین وئر، با اولدوره جگم، بلی بئله اولدو، قویوقازیدلار شاه اسماعیل قاپیدان چیخاندا گوروب، قیزی وئریرسن منه؟ یا گوزلرینی چیخارتدیریم، شاه اسماعیل دئدی: قیزلارین هیچ بیرین سنه وئره بیلیرم بو وزیرین حبله سی دیر، آتاسی دستور وئردی کی بونون گوزلرین چیخاردین آلدی گوزره ک شاه اسماعیل آتاسینا دئدی:

ایسته میرم آتا دؤلت وارینی،

آماندی شاه باباضای ائتمه منی.

بولبول چکر گولون آھی زارینی،

آماندی شاه باباضای ائتمه منی،

من چوخ ایگیدلر الله دیم جنگی،
ایا غیمی آپاردی پولاد اوزه نگی،
هله اولمه پییدی عربی زنگی،
آماندی شاه بابا ضای التمه منی.

آتاسی دلدی: عربی زنگی کیمدیر؟ دلدی قولاق آس:

یقین بیلین «شاه اسماعیل» اوزودور،
اینانمایین سئیراقیین سوزودور،
ایگسید باراشیقی ایکی گوزودور،
آماندی شاه بابا ضای التمه منی.

سوز تمام اولدو. آتاسی دلدی: فیزی وئریرسن؟ شاه اسماعیل دلدی: بوغ
آتاسی دستور وئردی، شاه اسماعیلین گوزلرین چیخارتدیلار، ساغ گوزون سول
جیبینه سول گوزون ساغ جیبینه قويدولار، گئیریب اوتوردولر بیر بیابانا، شاه
اسماعیل گلیب اوتوردو بیر آغاجین دیبینه گوردو، آغاجین باشیندا ایکی قوش
دانیشیر، بیریرینه دئیر بونون گوزلرین چیخاردیلار، اگر گوزلری پانیندا اولسایدی،
قویاردیق یئرینه شاه اسماعیل دبلله نندی، کی، گوزلریم جیبیمده دیر داهی بیلیمردی
کی، ساغ گوزون سول جیبینه و سول گوزون ساغ جیبینه قویولار جیلریندن قانلی
گوزلرین چیخارتدی، الینده توندو قوشلار بونون گوزلرین یئرینه قويدولار، اما آزجا
گوزلری چپ اولدو، شاه اسماعیل باخدی، گوردو، بونلار ایکی گوزپرچین
قوشوایمیش قوشلار اوچوب، گئتدیلر شاه اسماعیل دوردو دوشدو پولاکلیدی،

گۆردو بیر کیشی یتره توخوم، سهه - سهه آغلاپیر دئدی: آکیشی نئییه آغلاپیر سان؟
 دئدی الله شاه اسماعیلین ده ده سینه لعنت الله سین، اوغلونون گۆزلرین چیخاردیب
 اۆلدوروب، اونون سئوگی سی عربی زنگی گونده آجیفیندان بئش اوغلان
 اۆلدورور، قور خورام گلیب منیم ده اوغلو مو، اۆلدوره شاه اسماعیل دئدی:
 آی کیشی منی او قیزین میدانینا اپارا بیلرسن، کیشی دئدی ای اوغول اوتور یترینده،
 اونون قیزلیعینا باخما یوز اوغلاتی بیردن اۆلدوره، گۆره ک شاه اسماعیل بو کیشی
 یه نه دئدی:

باشینا دولانیم آی مسکین قوجا،
 سن آغلاما صاباح میدان منیم دیر.
 نه گوندوزوم گوندوز، نه گنجهم گنجه،
 سن آغلاما صاباح میدان منیم دیر.

دوشمانین آغلا سین دوستلارین گولسون،
 سنه ظلم ایله یه ن اجرینی بیل سین،
 سؤیله سن اوقیزا خبردار اولسون،
 سن آغلاما صاباح میدان منیم دیر.

درین درین دریالار دالارام،
 شیرین جانی عشق اودونا سالارام،

«اسماعیلام، قیسا صیمی آرام،

سن آغلاما صاباح میدان منیم دهر.

سۆز تمام اولدو. قوجانین ائوینده صبح اولدو شاه اسماعیل قوجانی بوللادی. دربارا، گندیب وزیره دئدی منیم اوغلام دئییر: شاه اسماعیلین قیلینج قالخانینان زیرنهین منه وئر سز، عربی زنگینی اؤلدوره ره، وزیر ستونیب، شاه اسماعیلین قیلینج قالخانینان زیرنهین وئردی، قوجایا، قوجا گلدی ائوه شاه اسماعیلین جنگی وسایلین وئردی اوغلانا، شاه اسماعیل زیرنهین آلیب، گئییب، قیلینج قالخانین گؤتوروب گلدی عربی زنگی نین میدانینا رمدار پیری رم آندی، عربی زنگی په دئدی کی بو شاه اسماعیل دهر، عربی زنگی باخدی، گوردوکی دوغوردان شاه اسماعیل دی، بونلار ایکیسی بیر بیرینه یئتییب قاییدیب قهره حمله ائیله ییب توتوب وزیرین بونیونون ووردولار، گلیب شاه اسماعیلین آتاسین توتدولار، استاد دئییر: بیر روایت دئییر لر شاه اسماعیلین آتاسین اؤلدوردولر بیر روایت ده دئییر لر اؤلدورمه دیلر نینه شاه اسماعیل گلدی، چیخدی تاختا گتیردیگی اوچ قیزین تویون قیزخ گون قیزیخ گنجه ائله دیلر آخیردا بیر عاشیق داستانی بیر مخمس له باشا آپاردی.

علی و رافعی

اوستادلار داستانی اوستادنامه ایله باشلاپارلار،

بیزده اوستادنامه ایله باشلاپاق:

ای آقالار بیرگوزه له جان دئدیم،
 قدریمی بیلمه‌دی اوجاناحیف.
 من اونو یئتیردیم کلی جهانان،
 او منی بیلمه‌دی عرفانا حثیف.

فیل ایلمن میدانا وارماق نه صرفه،
 مجلسه گیرنده دانیشما هرزه،
 هر نمک نشناسا گل آچما سوفره،
 نمک زایا گنده ره‌منا ناحثیف.

«خسته قاسم» سوزون دئیرسایینان،
 اوتوراند اوتورا راوزتایینان.
 بیر عؤمورکی صرف اولاهر جایینان،
 عومور زایا گنده ره‌م جانا حثیف.

اوستادلار اوستادنامه‌نی بیریوخ، ایکی دئیهر. بیزده دئیهرک، ایکی اولسون:

دلی کونول جاوانسلیغا گورومه،
 جاوان عومرون اوتنده‌دی تاماشا.

گوزون گوزمز قوجالغا دوشرسن،
بیری الدن توتاندادی تاماشا.

بو دونیادا یاخشی - یامان بیلمه سن،
عهد و پیمان ایلغار-ایمان بیلمه سن،
دانشاندا قوجا جاوان بیلمه سن،
اجل گلیب چاتاندادی تاماشا.

«عزیزم گنڈیره م هر خیره شره،
حلال - حرامی بیل دوشرسن گیره،
اسرافیل سوروندا روزی محشره،
الده دفتر گنڈهندی تاماشا.

اوستادلار اوستادنامه نی ایکی بوخ، اوج دئییلر. بیزده دئییک، اوج اولسون.
دوشمانین عومرو بوچ اولسون:

عارف اولان شاعر اولان قولاق وئر،
نادانلار الینده قالدی بو صنعت،
نچه مین ایل سابقه سی وار البت،
سن دئمه جاواندی چالدی بو صنعت.

صنعت اونودولدو عاشیق چوخ اولدو،
شاعیر نیشان اولدو یازی اوخ اولدو،
صنعت ده یوخ اولدو سازدا یوخ اولدو،
زه هر اولدو نه کی بالدی بو صنعت.

اوستادسیز ساز چالدی ناشی صنعتکار،
دلدیگی تک دوغوب منی روزگار،
«حسین ساهی» داهی چکمه آهی زار،
یاراناندان قیلی و قالدی بو صنعت،

اوستاد بئله روایت ائله بیرکی، کئچمیش زامانلاردا قاراداغین کلیر نعبه سینده ایکی قارداش یاشاییردی. بیرینین ادی ابراهیم. بی کی، کلیرین خانی دیر، او بیر یسینین ادی صالح بی. ابراهیم بی بین غفار ادیندا بیر اوغلو، صالح بی بینده محبوب ادیندا بیر قیزی واریدی. غفارینان محبوب گۆنک کسمه، بیر بیرنه نیشانی اولموشدولار. ابراهیم بی غفارینان محبوب او شاقلیقدان. چون بونلارین آنالاری ئولموشدور

باجاناقی عاشیق علی نین مکتبینه درسه قویموشدو. عاشیق علی اوزامانین ادلی سانلی عاشیق لاریندان اولموشدور. انجاق بیراز یاشلی اولدوغو او چون، عاشیق لینی بوشلاییب کلیرده، اوشاقلارا عربی درسی وئریردی، غفارینان محبوب ایللری دیرکی، عاشیق علی نین یانیندا علم اؤیره نیر دیر. انا بیرگون عاشیق علی بونلارا درس وئردی کی بوردن پنجره دن بیر نئل اسیب، محبوبون اوزوندن

نقابی کنار ائيله دی، عاشیق علی نین گوزو ساتاشدی، محبوبون اوزونه. درسی
 قورتاریب، اوشاقلارا دلدی: هامی گنتسین اما محبوب قالسین، او ائله بیل بوگون کی
 درسین یاخشی اویره نمه ییب. گرک بودرسی بیر دفعه ده اونا دئییم. اوشاقلار
 هامیسی قویوب گتندی، محبوب قالدی یئنه ده بیر صبا یئلی آسیب محبوبون، نقابین
 کنار ائيله دی. بورادا عاشیق علی دؤزه نمه ییب آلدی گورک محبوب خانیم اوره ک
 سؤزون نئجه دئیر:

بـاـدـصـبـا مـنـدـن بـا رـا دـئـگـیلـن،
 اولدوم بودردینی پنهان چکمکدن،
 زولفون تکی واره واره اینجه لدیم،
 گئجه - گوندوز آهی فغان چکمکدن،

محبوب بو سؤزلری ائشیده نده دینمدی، ایسته دی کی، دورسون گنتسین اما
 عاشیق علی قاباغین کسیب، آلدی دوباره:

دانیش منله نئجه کلمه حسابی،
 هن دن یوخ دان سؤیله منه جوابی،
 داهسی وئرمه بوندان آرتیق عذابی،
 اولوم یئی دیر بئله هیچران چکمکدن،

عاشیق علی نین صبری توکه نیب آلدی سؤزون اخیری نی:
 محبوب یئنه ده، عاشیق علی یه بیر محل قویمادی،

«علی» دئییر بو ایشلره قوی محل،
 دردیم داخا دئسم داغلارا اولار حل،
 اولسه مده یاخاندان گوتورمه رهم ال،
 چورویوبدور هجری بوجان چکمکدن.

سۆز تمام اولدو. محبوبدان یئنه بیر سس چیخمادی. عاشیق علی دئدی، خانیم بوگون درس تمام اولدو. گئت سحر گلرسن، محبوب گلیب، ائولرینه هیچ کیمه بیر سۆز دئمه دی. سحر یئنه مکتبه گلدی، عاشیق علی اوشاقلارا درس دئیهدن سونرا دئدی، اوشاقلار سیز گئدین محبوب قالسین، او درس دن بیر از دالی دیر، اوشاقلار دوروب گئتدی. غفاردا مکتبدن چیخدی. انا اؤز اؤزونه بیر فیکر ائله دی کی، گۆزه سن عاشیق علی محبوبوایکی گوندور، نئیبه ساخالاییر، یاواشجا چولدن گلیب مکتبین پنجره سینین دالیندا گیزلهدی، گۆرسون، عاشیق علی محبوبا نه دئییر. ائله بوزامان عاشیق علی آلدی گۆزه ک بودفعه محبوبا نه دئدی:

بویو بسته لیبی غنچه سلاطین،

سوسن یئری، سونبول یئری، باغ یئری.

بیر عشوه ائبله دین، آلدین جانیمی،

هئج قوبمادین، جسدیمده، ساغ یئری.

قیز یئنه دینمه دی، غفاردا یئریندن ترپنمه دی کی، گۆرسون عاشیق علی داهی نه

دئییر یئنه آلدی عاشیق علی:

خالارین گۆزه لدی یا قوت یسمندن،

بیر نئچه خیالار کئنجیدی مندن،

طرلان قوش تک قاپناق ووررام سینه نندن،
 قسانی قاپچار مدام قالار آغ یئیری،
 فیزیئنه دهنمه دی. غفار اوزون گوجون ساخلادی کی، کوزسون دالیسن نئجه
 دلئیر آلدی عاشیق علی سوزون آخیری:

عاشیق اولان بیلر عاشیق حالینی،
 قسمت اولاقوجام اینجه بئلینی،
 آز جا باندیر کلیرلی علی نی،
 بئله چکمه اوره گیمه داغ یئیری.

سوز تمام اولدو. آنجاق غفار اوزون ساخلانما ییب، پنجره دن اوزون مکتبین
 ایچریسینه توللادی، محبوبا بیر ایکی سیللی ووروب، عاشیق علی به ده بیر ایکی
 سوز دلئیب، محبوسودا گؤتوروب مکتبدن چیخدی. محبوب، غفار اونو ووردوغونا
 گؤره غفاردان کوسوب اونونلادانی شمادی.

غفار ناراحت اولدو، گلدی. آره نلر پاتاغی آدلانان بیراوجاغا. اورادا دویرونجا
 آغلادی، بونو پوخوتوتدو. یاتیب پوخودا بوناشعر دئمک الهام اولدو. پوخودان
 دپک آتیلیب گوردو تراسیب آنجاق سینه سیندن سوز قایناییر، دوروب گلدی،
 محبوبون دالینجا. گلیب محبوبو باغلاریندا تاپدی. آلدی گؤره ک محبوبون اوره یین
 نئجه اله گتیریب:

یسارادان یسارادیب سن تک گؤزه لی،
 منه بخش ایله ییب بیر حوری سیما.

ایکی خالین دوشوب مرکبی تاب،
 بیر نور عیان اکتدی عالمی رویا،
 قیز دینمیر ناراحت دهر، اما سوزون والسهنی آلدی غفار:
 خلقی هدایتده بشرسن صنم،
 بعدی هدایتده اثرسن صنم،
 اژدها بورجوندا قمرسن صنم،
 خدام خلق ائیله بیب سن تک مه لقاء.

قیز بیر گوزونون آلتینان غفارا، بیر معنالی باخدی. غفار بئله گۆره نده

آلدی سونونو:

عاشیق اولوب سنه «رافعی» بی قرار،
 خالیقین لمیزل، فرشته کردگار،
 اون سککیز مین عالم کلی هر نه کی وار،
 بسوخدور سننن کیمی قامتی رهنا.

سۆز تمام اولدو، غفار دلدی، محبوب منی باغیشلا، بویون سنه ال یئندیر میشم.
 محبوب دلدی: سنی باغیشلامارام، الله منه بوسوزلردن عاشیق علی ده دئییر. غفار
 دلدی: بس سن منی ناواخت باغیشلارسان، محبوب دلدی: اگر عاشیق علی نی
 باغلاسان سنی باغیشلایاجام. یوخسا سنله باریشمارام، هله ده گۆروم سنن
 آدین غفاردی بس تیه شعرده رافی آد وئر دین، رافی کیم دیر. اولمایا سۆز اوزونون
 دئییل غفار دلدی: خانیم یوخ سۆز اوزومون نکودور، آنجاق بویون اره نلریاتاعیندا

منه شعر دئمک الهام اولوب اوزوده دئییلر، سن شعرده رافعی ادی وئرمه لی سن. سننن سؤزونو یئره سالماییب عاشیق علی نی باغلا باجاغام. رافی گلیب اؤلرینه، نوکری عبدالهی جاغیریب کؤتوروب بیر نامه یازدی وئردی اونا دئدی: بونو آهار وئر عاشیق علی یه، عبدا... نامه نی گتیریب وئردی عاشیق علی یه. عاشیق علی نامه نی آجیب، اوخودو، گؤره ک رافی عاشیق علی یه نه یازیب:

بورج زحل عقرب اوسته دوشنده،
ما سوادان نورون کسر ماهتاب.
دولانسپ مریخه گلنده زهره،
شمس گردیشینده ائیله پر شتاب.

اونسدیرکی گردیشینده ایشینده،
اوکیم دیرکی تاریخ یوخدور یاشیندا،
اونسدیرکی اوچده دؤردده بشینده،
حدیث کساء دن اولوندو حساب.

اوکیم دیرکی چوخون گلمز گؤزونه،
نه اولدوز دور گلدی یئرین اوزونه،
کامیل اولان بو «رافعی» نین سؤزونه،
سنن اگر عاریفسن وئرگیلن جوابه.

عاشیق علی نامەنی اوخودو. گۆردو رافی آدیندا بیر شاعر، بوندان قفیل بند
سوروشوب. جواب ایسته ییب، عېدا... دا قویوب گئندی. بیر نئچه گون کئچدی،
رافی گۆردو عاشیق علی دن بیر خبر یوخدور گۆتوروب، بو دفعه بئله بیر نامه یازدی.

گئدیردیم گۆزه لیر چیخدی قارشیم،
کۆنول سئودی عاشیق اولدوم بیرینه.
ایسته من کسی مرادینا چاتاسان،
قول او لگینان قوللوق ایثله بیرینه.

کامیل باغبان باغ بسله میش دال آتمیش،
سیاه زولفون دال گردنده دال آتمیش،
اوج زاد وارکی انسان اوچون یاراتمیش،
بیری حیات بیری ممان بیری نه.

من «رافی» یام دریا کۆنلوم بولانیر،
خسته جانیم عشق اودونسا فالانیر،
اوج شئی وارکی بودونیا نی دولانیر،
بیری آبدی بیری گۆندو بیری نه،

سۆز تمام اولدو. دۆندو نامه نین التیندا یازدی کی، یاسۆزلریمه جواب وئر، یادا
سحر منیم متیدانیم گلعله لی سن. نامه نی وئریب، نوکری عېدا... یاتا عېدا... آهاریب

نامه‌نی عاشیق علی به یتیرسین: نامه گلیب، عاشیق علی به چاندی، عاشیق علی
 نامه‌نی اوخودو، گوردو همان شاعر یعنی رافی بونو میثدانینا چاغیریب، عاشیق
 علی اوزوایلن بیر فیکر ائله بیرکی، گوره سن بو رافی کیمدیر؟ ائله بو راخت اروادی
 گلیب، جریانی عاشیق علی دن سوروشور گورور عاشیق علی فیکره جوموب، ارواد
 دئییر، بس سنه نه اولوب؟ عاشیق علی اولاجاغی بونا صحبت ائله ییر، ارواد دئییر:
 اولمایاسن رافی نین میثدانینا گتتمکدن قورخورسان؟ بس سن بیر شاعرین میثدانینا
 گتدنه‌مه‌یه جکسن نه عاشیقی سان سن کی، اوستادسان بیرینین میثدانینا
 گتدنه‌نمیرسن؟ وای سنین شاگردلرینین حالینا، بوسوز عاشیق علی به ازجا
 توخوندو، آلدی گوره ک اروادینا نه دئییر:

اقبالیم کج اولوب باخنیم یاتیدی،
 یار منیم اوزومو نه دانلاربتله.
 ایندی بیلدیم عؤمروم باشاچاتییدی،
 چون همدمیم اولوب نا دانلا بتله،

منی قضا توتوب ائله‌مه تهمت،
 عقلم باشدان چاشیب ائتمه مذمت،
 سورج عقرب دهیم گردیشیم ظلمت،
 آچیلیم اوزومه نه‌دان لار بتله.
 «علی» یم آرتیبیدیر غم آهی زاریم،

کناردان دولانسیر یاخین دوستلاریم،
 آخیر اوز دوندهردی وفسالی یاریم،
 منیم بو دردیمی نده انلار بئله،

سۆز تمام اولدو. گئجه اولوب، سحر آچیلدی عاشیق علی دوروب سازین
 گۆنوروب، دوشدو یولا تا رافی نین میدانینا گلکسین. گلیب، بولدان کئچهنده، گۆردو،
 محبوب خانیم پنجره لریندن ائشیکه باخیر، بورا عاشیق علی سازین زیلینی، زیل.
 بمینی، بم. ائیله ییب، آلدی، گۆره ک محبوب خانیمانه دئییر:

یئنه منی جانان ائیلر،
 گۆرسندی آلا گۆزلرین.
 اوره گیبی آل فان ائیلر،
 گۆرسندی آلا گۆزلرین.

اولموشام جمالا حئیران،
 باخیشیندیر آهو حئیران،
 جانیم اولسون سنه قوربان،
 گۆرسندی آلا گۆزلرین.

عاشیق علی گۆردو محبوب خانیم ایسته ییر، پنجره نین قاباغیندان چکیلسین
 نئجه گون ایدی کی، مکتبه گلیمردی آلدی گۆره ک سۆزونو نئجه تاماملادی:

سئوپرەم شکر دیلینی،
گۆزلەپیرەم مەن بولونو،
گل اۆلدورمە سن «علی»نی،
گۆرسندی آلا گۆزلرین.

سۆز تمام اولدو. محبوب خانیم پنجرەدن کنارا چکیلدی. عاشیق علی بولادوشوب، گلدی، کلیبرین مئیدانینا. گۆردو، جاماعات بیغیشیب، اورایا. دئدی: آی بالا رافی منم، دئدی بس سنین آدین کی، رافی دئیل، غفار دیر. اۆزودە نئچە ایل شاگردیم اولوسان. غفار دئدی: سنین منیم آدیمینان ایشین اولماسین یا دوش قاباغا یا قاباغا دوشورەم. عاشیق علی دئدی: اۆل سن دوش قاباغا گۆروم، اۆیرە ندیکلیمی یاخشی اۆیرە نیسنمی؟ رافی کی عاشیق علی نین یانیندا درس ایله برابر عاشیقلیغی دا اۆیرەنمیشدی سازین باسیب سینه سینه آلیب گۆرەک اوستادیندان نه سوروشور آلدی عاشیق رافی:

علی حاضرده دور بیر شوخ،
باش وئرییدی خطا سندن.
بئتییدی گوشوما منیم،
بیر بیهودە صدا سندن.

آلدی عاشیق علی:

مەن بئیردریای همانام،
غواص کئچمز آداسیندان.

چکمه‌رم گنیمه‌دن منّت،
بی غرض کسی خدا سندن.

آلدی عاشیق راقی:

اهل مؤمن بهشت ده‌دی،
قوللو غوندا فرشته‌دی،
کئچنلر دای گذشته‌دی،
باشلاباق ایتدا سیندان.

آلدی عاشیق علی:

فتنه فساد ائمه پشه،
چکرسن الیمدن حناشا،
سالارام یانار ائشه،
اولار روحون جدا سندن.

آلدی عاشیق راقی:

تمام سوزوم حقیقت دیر،
«راقی» به بو سعادت دیر،
علی سنده نه عادت دیر،
دائیم گلیر هوا سندن.

آلدی عاشیق علی:

من «علی» یسم، اوستادکارام،
 هر علمی دن خمبر دارام،
 رافعی سننده گل توت ارام،
 کسچر نسیری قضا سیندان،

سۆز تمام اولدو. ایسته دی کی، بو دفعه عاشیق علی قباغا دوشسون رافعی
 دئدی: عاشیق علی اوخ گون من سوروشاجام، اوچ گوندن سونرا دا سن
 سوروشاقسان. یئنه ده عاشیق رافعی سازی باسیب سینه سینه آلدی گورک
 نه او خودو:

علی خاطر قالسین کونول قالماسین،
 لاف ائیله مه دور گل متیدانا علی.
 سؤیله گینن سوالیمین جوابین،
 دانشگیلان مردی مردانا، علی.

آلدی عاشیق علی:

من بیر اصلان کیمی توتارام جنگی،
 ائیله یرم سنی اوارا رافعی.
 الیندن الارام کسلی وارینی،
 محتاج ایمله یرم باخ وارا رافعی.

آلدی عاشیق رافی:

عالم شاعر اولامات ائتمز منی،

حق منی پارادیب علمین معدنی،
ائله بیر ائشه سالارام سنی،
گئنده رسن فرنگه درمانا علی،

آلدی عاشیق علی:

منم بو مثیداندا بوگون مهندس،
سینه مده واریمدی نئجه مین حدیث،
دئیهره م دیوانی، مخمس، نجنیس،
سالارام وطنندن کنارا رافعی.

آلدی عاشیق رافی:

«رافعی» یم دونیادا مردانا من ده،
باش قویوب گلمیشم مثیدانا من ده،
قولو باغلی سالارام زندانا من ده،
منجنون تک اولارسان دیوانا علی.

آلدی عاشیق علی:

«علی» به کار ائتمز اورومدا قیصر،
کلی عالم اولسا دوشمان سراسر،
سنی ساللام بو اؤلکه دن دریه در،
گۆره نلر سؤیله پر بئنچارا رافعی.

سۆز تمام اولدو. آخشام اولوب هامی انوینه قاییتدی. دئیشمه نین دالیسی قالدی

صاباحا صاباح اولوب عاشیق علی دوشدو یولا گل سین میدانا بئنه ده گوردو
 محبوب خانیم پنجره لریندن ائشیکه باخیر. سازینی باسیب سینه سینه آلدی گوزک
 بود فعه محبوب خانیم نه اوخو یور:

باشینا دولانسیم باخان سالاطین،
 گوزه للیکده امگین وار سایین وار،
 صراحی گردنن گوزهل قامتین،
 ایسانمیرام گوزه للیکده تسایین وار.

آلدی دوباره:

سنه قمریان اولوم چشمی پیالا،
 منی سالدین فیکره ذکوره خیالا،
 لبین شهیدی شکر یاناغین لالا،
 خدام و لریب گوزه للیکده پایین وار.

محبوب خانیم ایسته دی کی پنجره نین قاغیندان کنارا چکیلسین عاشیق علی
 مهلت و نر مه بیب آلدی سوزون سونونو.

من عاشیق «علی» یم باغیندا بولبول،
 دالی یا قاپینما گل دردی می بیل،
 قویما کوسسون بولبولوندن فیزیل گول،
 صدان دوشوب بو جهاندا هایین وار.

سوز تمام اولدو، عاشیق علی بولادوشوب، گلیب، میدانا چاندی. یئنه ده رافی

آلدى، گورەك عاشىق على به نه دلدی عاشىق رافى:

حاضرده دور شاعەرلرین صفینده،
سۆز دلمكده من عَمَانام سن نه سن.
فكر ائيله سۆزلریمه وئر جواب،
من غلامی شاه مردانام سن نه سن.

آلدى عاشىق على:

سۆزلرینین رافى ائشیت جوابین،
عاشىقلىغدا من والايم سن نه سن؟
واردی بو سینهمده دورى گۆهریم،
معرفة من علایم سن نه سن.

آلدى عاشىق رافى:

لامكان شهريه عزم ائده جگم،
شمير مئيدانيندا رزم ائده جگم،
عاشىقلىق مئيدانين بزم ائده جگم،
نخت اوستونده سليمانام سن نه سن؟

آلدى عاشىق على:

عبيته دوشموسن بىر بد گمانا،
بيل اليمدن گئده چكسن امانا،
صدقنيان سيفينديم شامى مردانا،

من غلامی او مولایم من نه سن،

آلدی عاشیق رافی:

رافعی، بام اثیله رهم سنی شرمن ده،

آغام نیشاناسی قالییدی من ده،

سینی آهو کیمی ساللام کمنده،

شکاریمی من الانام سن نه سن؟

آلدی عاشیق علی:

علی، بام گلیمیشم متیدانا من ده،

اثیله برهم سنی دیوانا من ده،

هر بیر اوستادلیقدان نیشانانم ده،

بو متیداندا من شو جاعام سن نه سن؟

سۆز تمام اولدو. الله بو واخت بیر نفر اوزاقدان گلیب دئدی: عاشیق علی گلیب،
 سهلی ایسته بیر، عاشیق علی دئدی: دئیشمه میزین قالانی قالسین، صاباحا عاشیق
 رافی دئدی: عیبی یوخدور انا عاشیق علی گئت وصبتینی دئی الله سحر فطمی
 سنی باغلابیب، سازینی آلیب، داردان آسدیراجاغام، عاشیق علی دئدی: گۆره ک
 سحر کیم کیمین سازین آلیب، داردان آسدیراجاق. عاشیق علی ائوینه ساری
 پولادوشدو. جاماعات داداغلیب هر کس اۆز ائوینه کتندی. عاشیق علی ائوینه
 گلدی. گۆردو ایکی نفر گلیب، اوتورویلار سلام کلام دان سونرا بونلار دئدیلر: عاشیق
 علی بیز تغلیس دن گلیمیشیک، سنین دالینجا خانین اوغلونون تو بودور.

عاشیق نوریک آدیندا بیر عاشیق خانین بوتون عاشیق‌لارین باغلابیب، سازین آلب
 خان بیزی یوللابیب، سنن دالینجا. تا سنی تفلیس، او عاشیقین مثیدانینا آپاراق.
 عاشیق علی دلدی: ای بالا، داهی من قوجالمیشام. عاشیق‌لارین ترکیب قلمیشام.
 بو قوجا واختیمدا من بوردان گئدیب، گرجستان تورباغیندا تفلیس چاتانامارام.
 بونلار عاشیق علی دن ال چکمه دپلرکی، خان دئییب یا گرک قارداغلی عاشیق
 علی نی گتیره سبیز، یادا بوینوزو ووردوراجاغام. عاشیق علی لابد قالیب ادام
 یوللابیب، بالابانچی سی خدا وئردینی ده چاغیریب، باهم تفلیس ساری
 یولادوشدولر. اوگون گنجه اولوب صبح آچیلدی یئنه ده کلیب جاماعاتی مثیدانا
 ییغیشدیلار. ها گوزله دپلر، عاشیق علی دن بیر خیر اولمادی. عاشیق رافی عاشیق
 علی نین دالینجا بیر نفری یوللادی. یوللادیغی آدم قاییدیب، گلدی دلدی کی،
 عاشیق علی دون دن یولادوشوب گئدیب گرجستان تورباغیندا تفلیس شهرینه.
 هامی دلدی کی، اوالله قورخوسوندان گنجه قاجیب ارادان چیخیب، جاماعات
 داغیلیدی. بلی عاشیق علی گل ها گل کلیب چاندیلار تفلیس، خانین ائوینه.
 گوردولر بیر عاشیق الینده سازی ایچری گیردی، الله بوواختداخان بیثربندن
 آباغادوردو، دلدی: قارداغلی عاشیق علی سن سن؟ عاشیق علی دلدی: بلی منم،
 دلدی عاشیق نوریک آدیندا بیر عاشیق منیم عاشیق‌لاریمین هامیسین باغلابیب،
 سازلارین آلب، اگر اونو باغلاسان، بؤیوک انعام وئره جگم، سنه بوخسا
 او عاشیق‌لارین هامیسینین آجیغین سندن آچاجاغام. خان آدم یوللادی،
 عاشیق نوریک گلدی، میثدان قورولدو، هامی تاماشایا ییغیلدی، عاشیق نوریک

دەلدى: عاشىق باشلى اولدوغون و اوزاق يولدان گلديگين اوچون، مئيدانى وئىرەم
سنه. سن قاباغادوش عاشىق على دەلدى: بوخ سن منى مئيدانىنا چاغىر بىسان، گرگ
سن قاباغا دوشە سن. عاشىق نورىك دەلدى: اونداس اوبىرى عاشىقلاردان
سوروشدوغومو سندن سوروشوم جواب وئىرەنمە سن سازى وئىرى. عاشىق على
دەلدى: خىبر آل گۇروم نه خىبر آكېرسان؟ آلدى عاشىق نورىك:

سندن خىبر البىم اى عاشىق على،
سۇيله جىرايىتلين نىچە پىرى وار؟
گۇيىده كى خوروزون رنگىنى سۇيله،
صدا سىندا اونون نىچە سى وار.

عاشىق على سازىن باسىپ سېنە سېنە آلدى گۇرەك بو سۇزه جواب وئىرە بىلىر

بوخسا بوخ:

نه قىدەر فراندا وار زىر زىر پىوش،
جىرايىتلين اوقىدەر ده پىرى وار.
گۇيىده كى خوروزون رنگى ياشىلدى،
صدا سىندا اونون يوزمىن سى وار.

دوره دن هامى آفرىن دەلدى. نورىك آلدى سۇزون دالىسىن:

نه آيدا سالىندى جىنتىن باغى؟
نه آيدا آكېشىدى موسى نىن داغى؟
نىچە طاغ دېر يوزمىن طوبى بو تاغى؟

اونسون بسوناغینین نمدن باری وار؟

آلدی عاشیق علی:

رجبده سالهنندی جنتین باخی،

صفرده آکیشدی موسی نین داخی،

طور داخی دهر یوزمین طوی بوناخی،

رئسین قدرتیندن اونون باری وار.

یئنه هر یتردن افرین سسی اوجالدی. عاشیق نوریک آلدی، سوزونون سونون،

اتاگوردو عاشیق علی گیرمیلی گؤل دئیل گۆرهک نه دلدی:

سؤیله نه رنگ چالیر ارقابیل موئی؟

سؤیله نه یترده دیر زوققومون سوپو؟

سؤیله نه بووتریر از ازیل سوپو؟

نوریک، دئیر عرشین نئچه دری وار؟

دوره دن هامی ناراحت اولدوکی، بو سوال چوخ چتین اولدو. دئیسه سن عاشیق

علی بونا جواب وئرنمه به جک اما آلدی عاشیق علی:

رنگی باشیل چالیر ارقابیل موئی،

فی النار سفرده زوققومون سوپو،

مشکی عنبر وئیریر از ازیل سوپو،

علی، دئیر عرشین سککیز دری وار.

سؤز تمام اولدو. هامی احسن دلدی: ایندی من خبر آلیرام تکجه عاشیق نوریک

بوخ، بلکه دوده اولان عاشیق‌لارین هانسی‌نی جواب وئرسه قبول دور. آلدی
گۆزه ک نه دلدی:

سنی دئییب بو مهادنا گلمیشم،
بیر تشجه حمام وارسندن ایسترم.
حساب چوخدور او جهندن گلمیرم
اسکندر حسابین سندن ایسترم.

کیسه دن سس چیخمادی دوباره آلدی عاشیق علی:

او نه دینرکی ناپیلمادی چاراسی؟
نقدردیر یئرین گۆیون آراسی؟
سؤیله کیمدیر نوح نین آناسی؟
قاب القوسی لوح کرسین ایسترم.

بو دونیانین ختیرین شرین گۆرموشم،
بنا اولوب نهرلرین هۆرموشم،
عریفنده بیر مسجد واردی گۆرموشم،
اولدوزلار حسابین سندن ایسترم.

کعبه بیت‌اللهدان فنديل آسارلاره
آسیب اونو هر دم سسه بناسارلاره

حرفه گۆنۆنده قسوریان کسرلر،
قسوریانلار عسایین سندن ایسترم.

عالمیلر عالیملر خاصلی،
اریسین سیلینسین کۆنلومون پاسی،
بیغیلیب بورادا توتوشام بحثی،
جزئی حسایینی سندن ایسترم.

«علی» دئییر از برگلیر دلیمه،
یاخش یترده نوریک دوشدون الیمه،
ایمندن گمده رسن سنده اولومه،
حقین مین بهر آدین سندن ایسترم.

سۆز تمام اولدو. عاشیق نوریک بو سۆزلره جواب وئرنمه دی. عاشیق علی
خانین عاشیقارینین سازین و بیرده عاشیق نوریکین اؤز سازین آلیب، وئردی خانا.
خانین عاشیق علی دن خوشوگلیب، عاشیق علی به بیر چوخ انعام وئردی، دئدی:
عاشیق علی ناواختاجان سنوسن بورادا منیم قوناقیمسان. عاشیق علی بیر نچه
مدت بورادا قالدی، مجلسلرده چالدی اوخودو، ایندی انشیده ک کلیردن. کلیرده
چوغول اوغلو عبدا... آدلی. بهر نفر وار اؤزو ده ده سیندن بتر چوغول ایدی، دئدی:
گل رافی نین دلیندن عاشیق علی به بیرنامه یاز، دینن «عاشیق علی داهی سنین

منله منیمده سنله ایشیمیز اولماسین، گل اوز وطنینه، عاشیق علی گلسین بورایا
 رافعی ن یئنه دئییشسینلر. گۆزه که هانسی سی هانسی سین باغلایب، آسدیراجاق.
 بلی چوغول اوغلو بئله نچیک بیرنامه یازیب، قاصددن پولادی تفلیسده، عاشیق
 علی به. نامه گلیب، عاشیق علی به چاتدی. عاشیق علی نامه نی اوخویوب،
 بالابانچسی خدا وئردینی چاغیریب، گۆزه که اونانه دئدی:

خدا وئردی گل یانیمه
 وطن سالیب یادامنی.
 غربت انلده بو غریبلیک،
 گتیریبیدیر دادامنی.

غریبلیک یسناغرمی: ازیب،
 نامه غسرت انلی گزیب،
 کموسن دوستلار نامه یازیب،
 ایسته بیر انل اویسامنی،

«علی» یم کنچمیش سردن،
 عنقلیم چاشیر هسردن هسردن،
 نامه گلیب کلیبردن،
 سالیب یسامان اودامنی.

سوز تمام اولدو. عاشیق علی و بالابانچی خداوئردی یولادوشوب، گلیب
چاندیلار، کلیبره. بونلار کلیبر باغلارنین اواسیندان کئچیردیلرکی، عاشیق رافی
گوردوایکی آنلی گلیر، اوزون اونلارایتیردی، گوردو عاشیق علی ایله بالابانچی
خداوئردی دیر. سلام وئردی: دئدی عاشیق علی الوه گئتمه میش مئیدانا
گئده جه یک. عاشیق علی دئدی: بس سن منه نامه یاز میشدین کی، دهاا بیر
بیریمیزله ایشیمیز اولماسین عاشیق رافی دئدی: من سیزه نامه یازمامیشام. اوزونو
اویان بویانا وورما، سنی گویده اختاریردیم، یترده تا همیشه. بلی بونلار گلدیلر
کلیبرین مئیدانینا، سس دوشدو جاماعات مئیدانا بیغیلدی. عاشیق رافی گۆره ک
عاشیق علی دن نه سوروشور:

چیخیب تخت اوستونه بهرام فلک،

بومیدان بحر اولسون گل ائيله په ک جنگ.

گۆره ککی کیم کیمی سالیر کمنده،

کیم اولور عشقده سروری هوشنگ.

جوابیندا آلدی عاشیق علی:

مته کار ائيله مز رومیله قیصر،

سن عشقین مولکونو ائيله سن اهنگ.

یئریمدن ذره جه تیرپتمز منی.

بیغیلسا جمع اولسا هند ایله فرننگ.

آلدی عاشیق رافی:

شاعر اودور سؤز دلمه‌یه سرسری،
سؤزو دوز سؤیله‌یه سؤز اوستاکاری،
قولاق ولسر سؤزومه سؤز کامانداری،
من سؤز بحرینده بیر هوندوز نهنگ.

آلدی عاشیق علی:

اوخسورام آینه‌نی یاسین ایله من،
مشیدانسا گیره‌رم بحثین ایله من،
بیر شعر اوخویارام اووسون ایله من،
ائیلهره‌م دونیانی سنه هزار رنگ.

آلدی عاشیق رافی:

صیدقی بساغلایمیشام غنی ستاره،
اوستاددان درس الان اولماز اوارا،
«رافعی» بسم سالارام نسنی آزارا،
دانش معرفتدن سؤیله‌مه چفتنگ.

آلدی عاشیق علی:

«علی» درسین آلیب خوبلار خاصیندان،
اره‌نیلر سروری مرد مولاسیندان،
رافعی مغرور اولما عشق هواسیندان،
منه کار ائیلهمز مین تیری خدنگ.

سۆز تمام اولدو. عاشیق رافی دئدی: عاشیق علی قراریمیز بودورکی، اوچ گون من سندن سوروشام اوچ گون سونرا سن مندن بوگون باشاباش من سندن سوروشاجاغام. صباح دان اویانا سن مندن سوروشاجاقسان. عاشیق رافی بوتون گوجون بیغیب، بیلگینه، گۆزه ک بو آخیرینجی دیشمه سین عاشیق علی دن نئجه سوروشور، آلدی عاشیق رافی:

نئجه "الف" هر ایشلردن خبردار؟

نئجه "ب" دیر خلق ایچینده هویدار؟

نئجه "ت" دیر سکه سی وار جوهردار؟

نسیر واجب اولدو انسانا آشکار؟

هامی گۆردو عاشیق رافی الف بی سوروشور گۆزه سن عاشیق علی بونا جواب

وئره بيله جک بوخسابوخ، الله بوواخت آلدی عاشیق علی:

"الف" الله هر ایشلردن خبردار،

"ب" بسم الله خلق ایچینده هویدار،

"ت" تاریخدی سکه سی وار جوهردار،

نماز واجب اولدو انسانا آشکار.

دوره دن هامی حسن دئدی، آلدی عاشیق رافی:

نئجه "ت" دیر ایشی معتبریدی؟

نئجه "جیم" دیر دوخسان دو ققوز پرده دی؟

نئجه "ح" دیر دۆرد اطرافسی بوردو؟

ھىرە بىر يول تاپىپ ائىلە پر اظهار.

آلدى عاشىق على:

"ث" ئىابت دىر ايشى معتبردى،

"جىم" جبرائىل دوخسان دو ققوز پرده دى،

"ح" حقىقت دۇرد اطرافى بورودو،

ھىرە بىر يول توتوب ائىلە پر اظهار.

آلدى عاشىق رافى:

ئىجە "خ" دىر نە كىمىسە دە اولمادى؟

ئىجە "دال" دىر يولداش قدرىن بىلمە دى؟

ئىجە "ذال" دىر برابىرى اولمادى؟

اوندا پامان قالخدى عرشە آه و زار.

آلدى عاشىق على:

"خ" خىيال دىر معبودومدا اولمادى،

"دال" دونىئادى يولداش قدرىن بىلمە دى،

ذال ذوالفقار برابىرى اولمادى.

جىنگ لردە قالخدى عرشە آه و زار.

آلدى عاشىق رافى:

ئىجە "ز" دى غرىب لىگە سالدىلار؟

ئىجە "ز" ئىدى موشارايله بۇلدولر؟

نتیجه "سین" دیر چادرلارین بولدولار؟

بیر لحظه ده ائیله دیلر تار و مار.

آلدی عاشیق علی:

"ز" رضادیر خریب لیگه سالدیلار،

"ز" زکریا موشارایله بؤلدولر،

سین "سلیمان" چادرلارین بولدولار،

بیر لحظه ده ائیله دیلر تار و مار،

آلدی عاشیق رافی:

نتیجه "شین" دیر جمع ائیله دی دفترى؟

نتیجه "صاد" دیر خاکه سالدی صفلى؟

نتیجه "ضاد" دیر کی ارخاسیندا زینهارى؟

اونلارین اوزلری جئتدن کنار.

آلدی عاشیق علی:

"شین" شکردیر جمع ائیله دی دفترى،

"صاد" صفردیر خاکه سالدی صفلى،

"ضاد" ظالمین دیر ارخاسیندا زینهارى،

اونلارین اوزلری جئتدن کنار.

آلدی عاشیق رافی:

نتیجه "طا" دیر پیش نامازی بورودو،

نتجه "ظا" دیر کربلادا بئیریدی؟
نتجه "هین" دیر قاف داغینی اریدی؟
اگرکی قوسایدی جلیل جبار،

آلدی عاشیق علی:

"ظا" طوقودور پیش نامازی بورودو،
"ظا" ظولمودور، کربلادا بئیریدی،
"عین" علی قاف داغینی اریدی،
اگرکی قوسادی جلیل جبار.

آلدی عاشیق رافی:

نتجه "غین" دیر گردون ایله دولانی؟
نتجه "کاف" دیر هنج تاهمادی اعلانی؟
نتجه "قاف" دیر سنجر دوغرو بالانی؟
اگر بالان اولسا وئره بئر فشار.

آلدی عاشیق علی:

"غین" بئر غول دورگردنله دولانی،
"کاف" فرعون دور هنج تاهمادی اعلانی،
"ف" قران دیر سنجر دوغرو بالانی،
بالان اولسا اوزو وئره بئر فشار.

آلدی عاشیق رافی:

نتجه "گاف" دیر قانادگردی جاهانا؟

نئجه "لام" دیر واجب اولدو انسانا؟
 نئجه "میم" دیر ال اوزاندی اسمانا؟
 گوردو بلند اولوب اوردا اهی زار.

آلدی عاشیق علی:

"گاف" گون دورکی، قاناد گردی جامانا.
 "لام" کلمه دیر واجب اولدو انسانا،
 میم محمد «ص» ال اوزاندی اسمانا،
 گوردو بلند اولوب اوردا اهی زار.

آلدی عاشیق رافی:

نئجه "نون" دور بئدی دی داغی آیبیدیر؟
 نئجه "واو" دیر کلی عالم گورویدور؟
 نئجه "ه" دیر داد و فریاد قیلیدیر؟
 گورمه یبیدی اونو حسی کردگار.

آلدی عاشیق علی:

"نون" نمازدی بئددی داغی آیبیدیر،
 "واو" واقعه کلی عالم گورویدو،
 "ه" هاجردیر داد و فریاد قیلیدیر،
 گورمه یبیدی اونو حسی کردگار.

آلدی عاشیق رافی:

نئجه "لام" الف لا دریا فورودو؟

نشجه "ی" دبر ایکی گۆزدن کورودو؟
 درافعی، دئییر ازل کیملر واریدی؟
 آچدی گۆزون گۆردو همین روزگار؟

آلدی عاشیق علی:

"لام الف لا" نفاقا دیر دریا فورودو،
 "ی" یعقوب دور ایکی گۆزون کورودو.
 علی ازل شاهی مردان واریدی.
 آچدی گۆزون گۆردو همین روزگار.

سۆز تمام اولدو. دۆره دن آفرین سسی گۆزه اوجالدی. عاشیق رافی نین داهیسی
 ملا حیدر قاباغا یئریب دئدی: عاشیق رافی عاشیق علی سنین اوستادین دیر. گرکمز
 اونون اوزونه گله سن. من ایندی ایکی زنده ایسته بیرهم کی، الله بوردا بو ایشیزه
 خاتمه وئره سیز. داهی دئییشمه به سیز. سونرا عاشیق علی ایله عاشیق رافی نی،
 گتیریپ کلیبرین مسجدینده قرانا اند ایچد بر دیکی، داهایا بیر بیریله ایشلری
 اولماسین. مسجده دن چیخاندان سونرا عاشیق رافی ایله عاشیق علی نی
 اؤپوشدوروب باریشد بر دهلار. عاشیق رافی گۆردو، اوستادی عاشیق علی نین
 اوزونه گلمکده پیس ایش گۆروب اودورکی سازین باسیب سینه سینه آلب گۆزه ک،
 عاشیق علی به نه اوخویور:

باشینا دولانسیم اوستادیم علی،
 استدیگیم خطایا باغیشلا منی،

سنه كۆمك اولسون اوشاهى مردان،
اوگۆزهل مولاييا باغيشلا منى.

آه چكمكدن باغريم دؤنوب بريانا،
آغلارام گۆزياشيم دؤنر عَمانا،
سنى قسم وئرره شاهی مردانا،
علی مرتضی یا باغيشلا منى.

رافى، يم چكهره درديندن افغان،
سن منيم كۆنلوموقان ائيله دين قان،
گسيره ره قاپيندان چاكى گريبان،
مقدّس سرایيا باغيشلامنى.

سۆز تمام اولدو. هر كس اؤزالوينه گئتدى. عاشيق رافى باجيسى باد صابنى
چاغيريب. عم قیزی محبوب خانىما بئله بيرنامه يازدى:

باد صبا مندن پارا دؤگسين،
داها بيزيم پانا گلمير گلمه سين.
آليشيب اودوندا بريان اولموشام،
رحمى من جوانا گلمير گلمه سين.

سارآلدى - سارآلدى گول رنگيم سولدو،
 ناگهان گوزلريم قاناييله دولدو،
 ياراسزيله، يارين نگران اولدو،
 دنسن قيرستانا گلدير گلمه سين.

درافسى، قوربان اوقامته سئودېگيم،
 اوقامته كرامته سئودېگيم،
 ديدار قالدى قيامته سئودېگيم،
 بولبول گولوستانا گلدير گلمه سين.

سۆز تمام اولدو. دلدى: باجى دايان بيرينده بازيم، آهار. گۆره ك ايكنيجى

شعرينى عاشيق رافى نئجه يازير:

باشينا دولاتيم اي عميم قيزى،
 هيچرين آيى اوتوب ايله دؤندو گل.
 سنين حسرتيني چكن كيمسه نه،
 اينجه لى موبون تك تئله دؤندو گل.

داهما دوست باغيئا واره بيلمه سن،
 قيزل گبول لربندن دره بيلمه سن،
 بوگون آيريلقدى گۆره بيلمه سن،
 آخدى گۆزوم ياشى سظه دؤندو گل.

فاشلارین چکلیب یابین سطوحی،
تلاطم ایثلهسه غرق ائدهر نوحی،
«رافعی»نی ترک ائدیر ائیله بیل روحی،
ایستکلی همدمین یولا دؤندو گل.

سۆز تمام اولدو. باد صبا نامه‌نی آهاریب وئردی محبوب خانیم محبوب خانیم
نامه‌نی اوخویوب، آغلادی، دوروب، باد صبا ایله برابر گلدی، رافی نین اوتاغینا
گۆردو، رافی یاتیب، آلدی، گۆزه ک محبوب خانیم رافی نی نئجه اویادیر:

باشینا دولانیم یاریم،
سولونجا دؤنمه‌رم سنندن.
سنه قوریان مالی مولکوم،
اؤلونجه دؤنمه‌رم سنندن.

آدام اوغلو اولار مهرباق،
بیئل اسنده دوشرب یارباق،
آلا گۆزه قارا تورباق،
دولونجا دؤنمه‌رم سنندن.

«محبوب» آغلار یانایانا،
بیر اود سالدین شیرین جانا،

قییما باختیم اولا قاراه،

قالینجا دؤنمه‌رم سندن.

باواش باواش رافی بو خودان دوردو، گؤردو عم قیزیسی محبوب گلدی، دوروب

سازین باسیب سینه سینه. آلدی گؤره ک، محبوب خانیمانه او خودو:

ای آق‌الار ای قارداشلار،

بو گلن یارا من نئیلیم.

ای چچیدی باده مست اولوب،

چشمی خمارا من نئیلیم.

نازلی باز دردیمی بیلمز،

آخان گؤز یاشیمی بیلمز،

شاهماری اوو سونا گلمز،

بتله شاهمارا من نئیلیم.

رافعی، یم کئچدیم ستمدن،

دینسده لریم دولوب نسمدن،

اجل یاپیشیب یاخامدان،

ایستر آهپارا من نئیلیم.

سۆز تمام اولدو. عاشیق رافی گۆردو عمی قیزی آغلاییر، گۆره ک محبوب
خانیمما نجه خوش گلدین ائيله پیر:

ساللائیب نازیتان گلن نازنین،
قدم قویوب بو اوتاغا خوش گلدین.
حوری ده پری ده سنه تای اولماز،
قدم قویوب بو اوتاغا خوش گلدین.

واردی گۆزلرینین نازلی اداسی،
جوان جانیم گۆزلرینین فداسی،
بلالی باشیمین سن سن سئوداسی،
قدم قویوب بو اوتاغا خوش گلدین.

عاشیق رافی گۆردو، محبوب خانیم گۆزلرینین یاشین سیلیر آلدی سۆزون سونونو:

رافعی دئییر حقیقتی بیلن یار،
الاگۆزدن آخان یاشی سیلن یار،
اویستایان یار دانیشان یار گولن یار،
قدم قویوب بو اوتاغا خوش گلدین.

سۆز تمام اولدو. ائله بو واخت ادام یوللادیلار، گئدیب، عاشیق علی نی
چاغیردی، گلدی، جاماغاتادا خبر وئردیلر، عاشیق علی بونلارا قیرخ گون، قیرخ
گنجه نومی الله دی.

گرگولی محمّد و مهپاره خانیمین داستانی

اوستادلار داستانی اوستاد نامه ایله باشلاپارلار. بیزده اوستاد نامه ایله باشلاپیب، داستانا کچه ک:

آی آقسالار اهل دوران،
بیر سوزوم واردتمک اولماز.
هر نمک ناشناسینان،
نان و نمک یتمک اولماز.

اهل دورانسا خوش گرک،
هر یولاییر یولداش گرک،
دارگونونده فارداش گرک،
بیگانه دن کمک اولماز.

سازاوردی چوخ افلاسیم،
گوتوروب سینمه باسیم،
سوز دلیبیدی خسته قاسیم،
داهی سوز بوندان یتمک اولماز.

سیزه کیمدن خبروئیریم ایستانبول شهرینده مهپاره خانیم دان. مهپاره خانیم عثمانلی پاشانین قیزی دیر. یامان شعردنمک طبعی ایدی. بوتون عاشیقلاری

باغلابب زندانا بیغمیشدی. او شرط باغلابدی کی اگر غالب گلسه باغلابان
عاشیقی زندانا سالدیراجاق. بوخ اگر اوزو باغلابنا غالب گلن عاشیقلا نوری ائده
چکدیر.

بیرگون مهپاره خانیم بیر نامه یازیب تبریز عاشیقلا رین میدانینا جاغیردی.
اوزامان تبریزده ایکی اوستاد عاشیق وارایدی بیرینین آدی عاشیق معصوم او
بیرسینین آدی عاشیق بابا ایدی.

مهپاره خانیمین مکتوبو گللب بونلارین الینه چاندی مکتوبو آجیب اوخودولار
گوزدولر یازیب کی:

مندن سلام اولسون ایکی عاشیقا،
اوستاد اولساز بیزیم میدانا گلین.
یسا اوستاد آدیننی گونورون،
غواص اولساز بیزیم عئانا گلین.

عاشیقلا مولکونده بوستان اکدیرره،
کسره باشلارین یئره نوکدوره،
منصور کیمی بوردا دارا چکدیرره،
هنریز واردیسا مشیدانا گلین.

«مهپاره»-یم نامه یازدیم ایرانا،

کسل عاشیقلا رین پیغام زندانا،
شاعیر لیک ده منی تک دوضوب آنا،
عاشیق اولساز بیزیم دؤورانا گلین.

سۆز تمام اولدو. عاشیق معصوم لا عاشیق بابا گۆردولر کی چون سن لری کئجیب
فوجالیبیلار گئدیب مہارہ خانیمی باغلاسالار آلمالی دیلار و بوایشده انصاف دئییل
کی بیر فوجا بیر جوانی آلا اودور بتله قرار گلدیلر کی، بیر جوان اوغلان تاپیب اونا
دوزگون عاشیقلیق علمین اؤیره دیب مہارہ خانیمین میدانینا یوللا سینلار.

عاشیق معصومون بیرگون بولو گرگر قصبه سینہ دوشدو. گۆردو بیر اوغلان
داغدان انیر الینده اوخ - یای وار بیلدی کی، شکاردان گلیر اوغلان گلپ عاشیق
معصوما چاتاندا دندی عاشیق قادن آلیم من عاشیقی چوخ سنوره رم گئده ک بیزه
سازینی چال بیر آرز اوخو عاشیق معصوم باخدی گۆردو بو اوغلان گۆزله ایگیب بیر
اوغلان دیر. اؤز قلبینده دندی آختار دیغیمی تاپمیشام اوغلان کیمدی. اوغلان
محمود ناجیرین اوغلو گرگرلی محمد گیلده فوناق اولوب جریانی گرگرلی محمد
سۆیله بیر گرگرلی محمد عاشیق معصومون ایسته گین قبول ائیله بیر سحری ایکی
سپده تبریزه گلیرلر عاشیق معصوم لا عاشیق بابا گرگرلی محمد نه قدره سۆز اؤیره
دیرلر اؤیره نمیر آخیر داهره سی بونا بیر سیللی وورولار گرگرلی محمد ناراحت
اولوب گئدیب اؤز اوتاغیندا یوخویا گئدیر یوخودا بونا شعر دئمک الهام اولور. صبح
گرگرلی محمد بوخودان دوروب گلدی اوستادلارینین پانینا دندی اجازه وئرسه نیز

سینہ مہ بیر سؤز گلیب دئییم دلدیلر سن سؤز بیلیمیر سن کی هنج زاد اؤیره نمیر سن
بتله اولاندا گرگرلی محمد دندی قولاق آسین:

آهسی زار ایله دیم غم چکمه کؤنول،
البت بییزیم جانان یانا نیمیزوار.
اؤزوبیردی آدی مین بیر لاشریک،
عالمی خلق ائدهن سبحا نیمیزوار.

عاشیق معصوملا عاشیق بابا بیریرینین اوزونه باخدی. عاشیق معصوم دندی:
اوغول ئینه ده وار؟ گرگرلی محمد دندی وار:

دوغروپولا دعوت ائتدی بشری،
بئد دیمینچی گؤیه اولدوسفری،
بوتون نسی لرین شاهی سروری،
محمد (ص) تک ماہی تابا نیمیزوار.

عاشیق بابا دندی:

عاشیق معصوم گرگرلی محمد وئرگی وئرلیب عاشیق معصوم دندی: قوی
گؤره ک داہی نه دئیر آلدی گرگرلی محمد:

بانوی عالم دیر گلیب جهان،
کوتر باغیشلاتیب بهشت ده اونا،
فساطمه (س) تک اون بیر اماما آنا،
اونا قوریان اولان باخ جانیمیزوار.

سنه قوریان اولوم مالک امین،
 سنین حوکمونده دیر عرش ایله زمین،
 یثرایله گوئی بوتون تمامی سنین،
 علی (ع) کیمی شاهمی مردا نیمیزوار.

حسن (ع) دیر دونیادا شوکته چاتان،
 اودا یانماز اونسون بولونو توتان،
 عاشورا گونونده قانینا بناتان،
 حسین (ع) ائبله بیزیم پیمانیمیزوار.

سجاد (ع) عابدترین باشی دیر یعنی،
 نئجه ایللر خسته اولوب بدنی،
 باقر (ع) کیمی علمین دولو معدنی،
 صادق (ع) کیمی علمی عتّا نیمیزوار.

موسی کاظم (ع) ده غمله دولویدور،
 زندانلاردا اونون رنگی سولویدور،
 امام رضا (ع) طوسدا غریب اولویدور،
 درگاهینا اونون قوریانیمیزوار.

شاہ نقی (ع) شاہ نقی (ع) شاہ اولیاء دیر،
 او حسن عسکری (ع) موشکول گشادیر،
 «محمد» دئیبرکی درده داوادیر،
 صاحب الزمانا ایمانیمیزوار.

سوز تمام اولدر. عاشیق معصوم لا عاشیق بابا چکیب گرگرلی محمدین اوزوندن
 اؤهدولر دلدیلر: اوغول دامی سنه بیز سوز اؤیره تمک لازیم دئییل چون اوزون
 ایندی سوز دریا سی سان بورادان باش آلیب گئده رسن ایستانبول شهرینده مہارہ
 خانیمین میدانینا گرگرلی محمد قبول ائیله ییب اوستادلاریندان وداع لاشیب، گلیب
 اولرینہ آناسیندان اجازہ ایستہدی آناسی دلدی: اوغول گئتمہ گئتمن سودومو سنہ
 حلال ائیلہ مہ به جگم قیامت ده ده سنی باغیشلامارام گرگرلی محمد گؤرہ ک نہ
 دلدی؟

آناسینین اورہ گین نئجه الہ گتیریر؟

باشینا دولانیم مہریان آنا،
 ائتدیگیم نقصانا باغیشلا منی،
 امیشم سودونو من قانا - قانا،
 اوشامی مردانا باغیشلا منی،

آناسی دلدی: اوغول آخی سن ایستانبول نہ به گئدیرسن؟ جوابیندا آلدی

گرگرلی محمد:

سحر - سحر چیخان دان اولدوزدور،
عاشیقلارین صحنی دیر سوزو دور.
«مہار» دیر خودکار پاشاقیزی دیر،
عاشیقام جانانا باغیشلا منی.

«محمد» ده گئدہر غربت الللرہ،
بولبول دائم حسرت چکر گوللرہ،
مجنون لیلی دندی دوشدو دپلرہ،
اوخسونان قرآنا باغیشلا منی.

سوز تمام اولدو. آنانین اورہ گی یوموشاق اولار گرگرلی محمدہ دندی سن کی منی قرآنا آندا وئردین گئدیگین گرگرلی محمد یولا دوشوب گلدی ایستانبول شہرینہ. گوزردو توکان بازار باغلیدیر بیر نفری تاپیب سوروشدوکی بویون نہ اولوب توکان بازار باغلی دیر دندی: قاراداش تتر بوردان گئت بویون پاشانین فیزی مہارہ خانیم گلیب بورادان کتچیب حاماما گئدہجک دستور وئریب اوگئدن کوچہ ده باجادا هنج کس گرک اولمایا اگر بیر نفر اولسا توتوب زندانا سالدیراجاق ائله بوواخت سس دوشدو کی مہارہ خانیمین کجاوہ سی گلیر ہرہ قاجیب بیریاندا گیزلندی گرگرلی محمد پیریندہ دایاندی کجاوہ گلیب یاخینلاشدی گرگرلی محمد گوزردو کجاوہ ده گوزل بیر قیز اونوروب آلدی گوزہ ک اونانہ دندی:

گفدہن گوزہل بازگانسان خواجه سن،
اسکیک اولماز دوررو گوھر کان سندن.
خومارجا باخیشین آلدی جانیمی،
اگر گئسن گشدره کل جان سندن.

مہارہ خانیم دلدی: اوغلان بورادانہ گزیرسن گرگرلی محمد دلدی فولاق آس:

سنین کیمی گوزہل اولماز دونیادا،
چاغیرام مولانی چاتار امدادا.
دوعائیلہ بیزده چاتاق مورادا،
اسکیک اولماز قہر قضا فان سندن.

«محمد»ده سئور گوزون سورمه سین،
سیاہ زولفون دال گردندہ ہورمه سین،
عاشیق فخر ائیلہ بر بشلہ اولمه سین،
اؤلدورسلر من کنچمہرم بیان سندن.

سؤز تمام اولدو. مہارہ خانیم دستور وئردی محمدی دوزگون دؤیدولر.
واؤلسون یترہ سالیب گتتدیلر گرگرلی محمد بیرده ہوشا گلدی گؤردو. کجاوہ دن
بیر خبر بوخدور آلدی گؤرہ ک نہ دلدی:

آیقلار سرخوشا ایلر تاماشا،
ساقی منہ بادہ ایچیرندی گتندی.
عشقین پیلا سین وئردی دمام،
عقلیمی باشمیدان چاشیرندی گتندی.

کیمی البف کیمبسی ده بشی بازار،
یاریمین باغبندا چالاخان گزەر،
کیمدیر منیم کیمی جانیندان بئزار،
بولبولو قفسدن اوچورتدو گتندی.

«محمد»م گلدیم یسارین ایلینه،
گون اولایدی سارما شایدیم بئلینه،
ئرلان ایدی دوشدو نادان ایلنه،
اولایا بیلمه دی اوچورتدو گتندی.

سۆز تمام اولدو. گرگرلی محمد دوروب، پول ائله دی حاماما ساری یواشجادران
قاپچی نین گۆزون اوغورلاییب وارد اولدو حاماما گۆردو قیز لباسلارین گئییب
ایسته بیر چیخا آلدی گۆزه ک نه دئدی:

سرروبولوناز ائیله مه دور چیخ خلوتخانه دن،
اوگونه من قوربان اولوم سن اولویسان آنادان،

سن آنادان اولان گونده شکر ازمیش دایہ لر،

زولفلرین چین - چین اولوبدور گورنہ کتچیب شانہ دن.

مہارہ خانیم دلدی: اوغلان بورادان قوی چیخ گتت دستور وئرہرم سنی

اؤلدورہ لر. گرگرلی محمد دلدی: خانیم قولاق آس:

شوکور حفقین جلالینا یارادیب انسان سنی،

نہ کی انسان یارادیب دیر حوری قیلمان سنی،

اراستی محشرگونو قویسالار عریان سنی،

جهتم مکانیم اولسا کتچمہرم مٹیخانہ دن،

مہارہ خانیم دلدی: اوغلان گلیب سنی بورادا گورہر لرمینیم آبریم گندہر

تتوزبورادان گتت گرگرلی محمد دلدی خانیم قوی سوزومون سونونجویندین ده

دلیم سونرا:

منیم آدیم «محمد» دیر ہم محمد (ص) امتی،

سنین یولوندا چکمیشم جانیم بوللوز حمتی،

علی (ع) مولامین الیندن من ایچمیشم شربتی،

منم مجنون سنسن لیلی قاچما من دیوانہ دن.

سوز تمام الدو. مہارہ خانیم دلدی: اوغلان بورادان تتزاول گتت گرگرلی محمد

دلدی یاگرک اوزوگونو وئرہسن پادا گتتمہرم فیز ناچار قالیب اوزوگون وئردی

گرگرلی محمدہ. گرگرلی محمد تتز حامامدان خارج اولوب گلدی پاشانین عمارتینہ

مہارہ خانیمین اوزوگون قاپیچی یاگورسہ دیب دلدی بونو مہارہ خانیم منہ

وئردی کی سن ایچری قویاسان من بوہون اونون قوناخی یام قاپیچی گرگرلی محمدہ
اجازہ وئردی گرگرلی محمد گلیب مہارہ خانیمین اوتاخینا وارد اولدو و پنجرہ نین
دالیندان مہارہ خانیمی گۆزلہ دی مہارہ خانیم گلیب. عمارتہ وارد اولدو گۆردو
اوتاخی نین پنجرہ سیندن گرگرلی محمد اونا ال ایله بیر مہارہ خانیم دئدی اوغلان
سنہ کیم اجازہ وئریب اورا گئدہ سن گرگرلی محمد دئدی خانیم قولاق آس:

نازینان حامامدان گلیر جانیمین جانانہ سی،
قاپاغیندا خدمت الدیر نئچہ قول نئچہ دایہ سی
حامامچی نین باشین قاتدیم بیلدینمی هنج یا ملک،
قیزی بیئلہ اولان کسین گۆرندیر نیشانہ سی،

گۆرنہ گۆزلہ قیزلار واردی دوزوب ساغ و سولونا،
محببتلہ اونلار باخیر بوگلہ نین یبولونا،
رحمین گلین منیم کیمی بوردا دوران قولونا،
گۆرنہ بونا بزہک وئریب نہ گۆزلہ مشاطہ سی،

«محمدہی قووما گینان خانیم بوردا غریب دی،
ائله بیلمه ال اوزادیب غنچہ گولون دریبدی،
باغبان اولان قیزیل گولو پنهان بیترده سریبدی،
سۆزلہ گیلن من یاز یغین ایپندی ندیر چارہ سی؟

سۆز تمام اولدو مہارہ خانیم دئدی: اوغلان دوش گل آشاخا گرگرلی محمد
دئدی خانیم یئنه ده بیر قولاق آس:

کۆنول دولان پار باشینا،
بو قیز سنین جانانین دیر.
شیدا بولبول فغان ائیلر،
بوگول کی مصطفانین دیر.

اونخو درسین تمام ائیله،
انسانلارا سلام ائیله،
طعامیندان انعام ائیله،
کافر دیرسه مهمانین دیر.

«گرگرلی محمد» هانی؟
سن قول اولسان آغان تانی،
کۆزله دیر گلن دؤورانسی،
دؤوران صاحب زمانین دیر.

سۆز تمام اولدو. مہارہ خانیم دئدی: گرگرلی محمد سن کی منه بوقدهر
عاشیقسان منله گرکی دئییشه سن. دئییشه به ده منیم شرطیمی بیلرسن یوخسا یوخ؟
گرگرلی محمد دئدی بیلیرم دئدی اوندان صاباح حاضر اول سنینله دئییشه جگم:

شهرده جارچی لار جار چکدی کی صاباحلاری گرگرلی محمده مهباره خانیم
دئیشه جک جاماعات شهرین میدانینا پیغیشدی مهباره خانیم آلدی گزوره که نه
دلدی:

سوزومه جواب وئرآی جوان عاشیق،
سن فیکیر ایدیرسن هارا گلیسن.
نسیمی تک سوپوب منصور کیمی بیل،
چکه جگم سنی دارا گلیسن.

جوابیندا آلدی گرگرلی محمد:

سنه جواب وئریم مهباره خانیم،
وطنیمدن آچیب آرا گلیمشم.
من عاشیقم فورخوم اولماز اولومدن،
زولفون له چکه سن دارا گلیمشم.

آلدی مهباره خانیم:

من اوستادام هامی بیلر الیمده،
فیئیل بندیم حربه زور بام دیلمده،
باختین یاتیپ بویون منیم الیمده،
اولاجاقسان پارا-پارا گلیسن.

جوابیندا آلدی گرگرلی محمد:

جانیمی آیرسان آلاگوزون،

اوزومہ باخ سن بیر گولر اوزونن،
 طعنہلی تهننتلی آجی سوزونن،
 اورہ ییمی اتتمہ پارا گلیمیشم.

آلدی مہارہ خانیم:

«مہارہ، یم زولفالریمی ہوزرہم،
 من بیر شیرم شیر جنگینہ گیرہ رہم،
 بورداسنہ ائلہ بیرایش گوزرہم،
 آنان گئیہر سنہ قارا گلیسن.

جوابیندا آلدی گرگرلی محمّد:

«محمّدہم منی فویما چکیم آہ،
 باغلانمارام شربت و تریب منہ شاہ،
 من دلپیرہم بومہدانا انشاء اللہ،
 آلام سسنی گوزوقارا گلیمیشم.

سوز تمام اولدو. مہارہ خانیم بودفعہ آلدی گوزرہ ک نہ سوروشدو:

گل منہ سؤیلہ ییم عاشیق محمّد،
 اوندیر آغ اوستن قارا دوشویدور.
 نئچہ زاددان خلق اتدیلر آدمی،
 ازل آدم نئہ دیسارا دوشویدور.

جوابیندا آلدی گرگرلی محمّد:

گل سنه سؤیله بیم مهپاره خانیم،
 الف دیر آغ اوستدن قارادوشویدور.
 آب و آتش خاک و باددان یارانیب،
 ازل آدم سسرانسدیه دوشویدور.

آلدی مهپاره خانیم:

اونسدیرکی یشمه دپلر دویدور،
 کیمین ایشین قیامته قویدولار،
 او کیمیدی در یسینی سویدولار،
 کیمیدی بغداددا دارا دوشویدور؟

جوابیندا آلدی گرگرلی محمد:

بهشت میوه سینی یشمه دپلر دویدولار،
 حبق قصابین قیامته قویدولار،
 نسیمی دپلر در یسینی سویدولار،
 منصوردور بغداددا دارا دوشویدور.

آلدی مهپاره خانیم:

مهپاره، بیم ندیر دولاندی دؤندور،
 نه ابدی عرش دن امر اولدوانندی،
 کیمیدی بر برده باخلادی بندی،
 هانس طایفه دی غارا دوشویدور.

جوابیندا آلدی گرگرلی محمد:

آیلاگون دونیانی دولاندی دؤندو،

«محمد»م آیه دیر عرش دن اتندی،

علی (ع) دیر بربرده باغلادی بندی،

اصحاب کهف دیر غارا دوشوبدور.

سؤز تمام اولدو. دؤوره دن هامی گرگرلی محمده احسن دلدی گرگرلی محمد

دلدی خانیم ایندی نویه منیم دیرکی سوروشام آلدی گؤزه ک نه سوروشدو:

سندن خسر آلیم مهپاره خانیم،

نئجه قساندیر ازل آرایسه دوشدو،

او کیمیدی چکدی قیلینجی ووردو،

کیملر اولدوکیم بیخیلدی کیم قاچدی.

مهپاره دن جواب اولمادی یئنه آلدی گرگرلی محمد:

اوکیم ایدی اونون چیخمادی جانی،

اوکیم ایدی اونون آخمادی قانی،

نه اوستونده قوپدو نوحون توفانی،

عزرائیل هارادا بسند آلیب کئچدی.

«محمد» عشقیندن اولوبدور دلی،
 باخرینین باشینی اتدین زدهلی،
 نه اوستده سالدیلاز جنگی جدهلی،
 نه اوستده سؤیله نه کؤچا کؤچدو.

سؤز تمام اولدو. مہارہ خانیم دلدی من یونا فیکیر وئرمه دیم بیر آپریسین
 سوروش گرگرلی محمد قبول ائیله ییب آلدی کؤره ک بودفعه نه سوروشدو:

نئچه پسیمبرلر گئلدی دونیایا،
 آلاھین امریله اوندان نه دلدی.
 یئرله گؤی نه ساعاتدا بحث ائتدی،
 خیر آلدی مسلمانانان نه دلدی.

مہارہ خانیم گؤردو بونون دا جوابین بیلیمیر دلدی سؤزونو دله قورتار جواب
 وئریم آلدی گرگرلی محمد:

او کیمدیر کی شیرین جانین قصدینده،
 کیم دوراجاق سؤالیمین اوستونده،
 آدم فالدی سرانندیبه اوستونده،
 خیر آلدین او عرفاندانان نه دلدی.

«محمد» حقّه اولموشام قایل،

جمالینی گوروب اولموشام مایل،
 او هانسی سورہ دیر طیب الفاعل،
 خیر آلدین اهل جاندان نہ دندی؟

سوز تمام اولدو. مہارہ خانیم بوسوزہ ده جواب تاپانمادی، گرگرلی محمد

دندی:

ایندی واختی دیرکی شرطیمیزه عمل ایلہ یک اورادا عثمانلی پاشاسی بونلارا
 فیرخ گون فیرخ گنجہ نوی ایلہ دی سونرا گرگرلی محمد مہارہ خانیمی داگؤنوروب
 گرگر فصبہ سینہ گلدی و همیشه اورادا قالارقی اولدو.

اولولو کریم و سوسن خانیمین داستانی

اوستادلار داستانی اوستاد نامه ایله باشلایار لار بیزده بیر اوستاد نامه ایله

باشلاییب، داستانا کئچک:

فرصت الله ایکن یاخشیلیق ایله،
همیشه الینده اختیار اولماز.
گل گورونه دؤولتینه مالینا،
مالامولکه عؤمره اختیار اولماز.

دؤرد یانیمیز باغچا اولا باغ اولا،
سینهم اوستو دویون اولاداغ اولا،
بیر کیچیک کسی بویوگونه عاق اولا،
دوشرائل گؤزوندن بختیار اولماز.

«اولولو کریمی» آختاران تاپار،
بیر کؤنولو یاپان کعبه نی تاپار،
سن چالیش ایشینی حق ایله آپار،
حقدن غیری کیمسه سنه یار اولماز.

گلک مطلب اوستونه اوستاد بئله سؤیله بیرکی کئچمیش زامان تبریز
یاخینلیغیندا اولان «اولو» کندبنده عاشیق کریم آددا بیر عاشیق یاشاییردی. اونا

مشهور «اولولو کریم» یا «مجرم کریم» دئیهر دیلر اولو کندی نین یاخینلیفیندا موجوبار آدلی بیر ارمنی کندی واریدی. موجوبارلی لارین اولولو کریمه اذیت لری کتچیر. اودورکی اولولو کریم اوزامانین بویوک عالیمی میرزه جواد آغایاکی تبریزده باشاییردی بیر مکتوب یازیب اوندان ایسته دی کی موجباردا اسلام دینینی یایسین. میرزه جواد آغا اوج نفر عالیم یوللادی تا گئدیب اولولو کریمی گؤرسونلر جریاندان. یاخشی آگاه اولسونلار.

اولولو کریم باغین سوواریردی کی، گؤردو اوج نفر آتلی عالیم گلدی اوندان اولولو کریمین ائوین سوروشدولار اولولو کریم دئدی: آختار دیغینیز من اوزومم گلین گنده ک ائوه بونلار ائوه گلدیلر ائله بوزامان گون اورتا اذانی چکیلدی اولولو کریم دستماز آلدی عالیم لرین بیری شوخلوقجا سوروشدو مگر سن نماز دا فیلاسارنامی؟ اولولو کریم دئدی قوی نمازیمی قیلیم گلیب سبزه جواب وئریم کریم کیشی نمازین قیلیب آلیب گۆره ک بو عالیم لره نه دئییر:

بیر باغ سالسان خئیری بهرین گؤرمزسن،
 گلیب اوردان اگر کتچه بسی نماز.
 خسنزریان نان و نمک بئشبه ره م،
 دانیشماسین منله بیرجه بسی نماز.

فاریشقالار آیاق آلتدادولانار،
 یئر آتش توتوبان گۆی آالانار،

اودلو گورزو باشین اوسته دولاتار،

دانشدیفین اولار بیجا بی نماز.

اولولو کریم آلدی سؤزونون سؤنون:

باشیما بلادیر بوواوزون دپلیم،

بودونیا فانی دیر آخیری اؤلوم،

بوسؤزلی دئییر اولولو کریم،

بالان زحمت گلمز ونجه بی نماز.

سؤز تمام اولدو. عالیم لرین بیرى دئدی آی کریم کیشی اسلام دینیدن داهی نهلر

بیلرسن اولولو کریم دئدی قولاق آسین:

بسنده خدا ایم امت رسول،

دوستدار علی (ع) بيم ازلیم الیف.

جعفری مذهبیم کتابیم قرآن،

اسلامین دینینده منم تصروف.

اصولی دین بئش دیرا توحیدی ائت یاد،

عدله نبوته ایبتانیب اول شاد،

سونرا امامت دیر آخیری معاد،

بونلار شریعتده شریف دیر - شریف.

اولولو کریم دئدی ایندی فروع دینه قولاق آسین:

فروع دین اوندور نمازلا روزه،

خمس زکات حج جهاد واجبدیر بیزه،

تسولا، تسیرا قلبلری گزه،

نهی از منکرله امر به معروف.

اولولو کریم دئدی قولاق آسین غسل لاری دا دئییم آلدی:

غسل مسیت مس میت جنابت،

حیض نفاس استحاضه تمامت،

«اولولو کریمه» ائیله ین دقت،

ترتیبین سیزلره سؤیله سین ظریف.

سؤز تمام اولدو. عالیم لر اولولو کریمه آفرین دئدی لر: اونلارین بیری دئدی کریم

کیشی قرآن دان نه سوره بیلمسن اولولو کریم دئدی قولاق آسین اونودا دئییم:

اول «بسم الله» دان درسیمی آلدیم،

الرحمن الرحیم، ائیله سه ارباب.

«الحمد لله» دان بیری ائو نیکمیشم،

او «رب العالمین» قویما ساخاراب.

«مالک یوم الدین» منکره اوخدور،

ایساک نعبدو، تفصیریم چوخدور،

«وایاک نستغین، البته حقدیر،
گلمیشم قاپینا ای عالیجناب.

«اهدنا صراط المستقیم، کتجدیم،
«صراط اللذین» جنته اوشدوم،
«انعمت علیهم» بولومر سئجدیم،
گوناهکار بنده بدیم چکیردیم عذاب.

هر طرفدن اولولو کریمی آقبیشلایرلار آلدی اولولو کریم:

گل «غیرالمغضوب علیهم» ی قان،
«والضالین» اولما تابع شیطان،
«کسریمین» پناهی پاشاهی مردان،
گلمه ییب اونون تک بیر حق العتاب.

سۆز تمام اولدو یقینه ده هامی اونا احسن دئدی:

عالیم لرین بیری اولولو کریمه دئدی کی دوزون آختارسان سنین مکتوبوندا قاپاق
بیزه گلیب دنمشلرکی، اولو کندینده جاماعات اثرمنی اولوب، ناماز قیلیمیر، اودور
دوستوم سن ناماز قیلاتندا شوخلوقی سیزدن سوروشدو. بئله اولاندا اولولو کریم
دئدی:

اؤلوم سفری دیسر گلیر قاپاقدان،
اونون خوفو سالمیر خیبالا سیزی.

اوردا نه پول نه مال گلمز امدادا،
یشتیره شهرته جلاله سیزی.

بوھتان دئمک اینان دیندن کناردی،
بالان سوز دانیشماق اسلامدا واردی؟
گۆرمه میش سوز دئمک عالیمه عاردی،
حق نئز توتار سالار زااولا سیزی.

عالیم لرین بیرى دئدی کریم کیشی بیر سیزه بوھتان دئمهریک بیزه آیدین
اولدوکی، سیز مسلمان سیز آنجاق بیر چوخو بو ستوالا گلمیشدیک اولولو کریم
دئدی قولاق آسین سوزومون سونون دئییم:

«اولولو کریم» ده دینه قایل دیر،
دوزدور قلبی اونون حقه ماییل دیر،
بالان دئییه نلرین عقلی زایل دیر،
کیم گۆنده رب بئله سؤالا سیزی؟

سوز تمام اولدو اولولو کریم دئدی ایندی کی سیز گرک بوسوزلریمه جواب
وئره سیز آلدی اولولو کریم:

بسم الله اوخویوب عالیم دئیمن،
اول حقیقتی سندن ایسته رهم.

او کیمدی گزدی عرش اعلانی،

نه گتدی سوغانی سندن ایسته ره.

عالیم لر بیر - بیر اوزونه باخیب دلدلر بیز فیفیل بند بیلمه ریک آلدی اولولو کریم:

کیمدی موسی ساگتدی عصانی،

کیمیدی دولدوروب وئردی کاسانی،

مؤمن لره مطلب وئرهن کیمسهنی،

سیندی صحبتی سندن ایسته ره

سۆزلر تمام اولدو عالیم لر بو سؤالا جواب وئره بیلمه دیلر عالیم لر دوروب،
 اولولو کریم دن وداع لاشیب اونا ناپشیر دیلار کی، گلیب میرزه جواد آغانی گؤرسون.
 اکین زامانی دیر اولولو کریم جوتو بوشلاییب گتدیب بیر آهاجین گۆلگه سینده
 باتیر اونون یوخوسونا مردیلر آغاسی حضرت علی (ع) گلیب بو تا وئرییر سونرا او
 زاغی گؤستریب دئییرنه گؤرورسن کریم دئییر: بیر شهر گؤروره ایچینده ده بیر قیز
 دولانیر مولاسی دئییر اورا دیلیجان شهری دیر اوقیزدا قارا بگین قیزی سوسن خانیم
 دیر سوسن ارمنی دیر گتت اونو باغلا مسلمان ایله اولولو کریم یوخودان قالخیب
 گلدی ائوه دئدی اول گرک تبریزه گتدیب میرزه جواد آغانی گؤره، اولولو کریم گتدی
 عالیم لر اولولو کریمی میرزه جواد آغایا تانیندیرلار میرزه جواد آغا دئدی: کریم
 کیشی اسلامدان دانیشگینان سنین تعریفین گلیب قولاغیما چاتیدی اولو کریم
 آلدی گؤره ک نه دئدی:

آلامین امریله یارانان انسان،
ازل حقیقنی سبيله سن گرک.
اگر قائل اولسان اون دؤرد معصوما،
قلبین کفرنی سبيله سن گرک.

بیرگون اولار گلر اجل فرمانی،
محشرده قورولار حاققین دیوانی،
جوانلیقدا الدن وئرمه ایمانی،
سوجالدين کامالا دولسان گرک.

دین اهلی نین بالان توتما سؤزونو،
عشق اهلی نین یاش بورور گوزونو،
اولولو کریمین ائشیت دؤزونو،
حؤکمی ایلامی دیسر اوله سن گرک.

سؤز تمام اولدو. گننه گلن حالیم لر کریمه دیه دیلر. بیرده باخما سوادیمیز آزدی

میرزه جواد آغادان نه قیفیل بند سوروش آلدی اولولو کریم:

آدام اوغلو نظر الله خدایا،
اوندی برکی اوچدور بیئش دیسر.

درست نظر سالدیم عرشى اعلايه،
 اوندیركى اوج دور بئش دیر اون بئش دیر.
 میرزه جواد آغا بو سۆزلردن باش تاہمادی آلدی اولولو کریم:
 دۆرد کتاب یازلیب سۆیله نه اوسته،
 نتیجه نسخه گلیب خطی نوشته،
 جنتی اعلاده باغی بهشته،
 اوندیركى اوچدور بئش دیر اون بئش دیر؟

«اولولو کریم، باللا بلندیم،
 امسدم لبلریندن باللا بلندیم،
 هیجواننا چولغاندیم باللا بلندیم،
 اوندیركى اوچدور بئش دیر اون بئش دیر؟»

سۆز تمام اولدو. میرزه جواد آغا بو سؤال لارا جواب تاہمادی اولولو کریم بیرده

بئله بیر حقیقت نامه او خود دور:

امر اولدور جبرائیل گتیردی آیه،
 ایستانما یسانلارین ارکانی اولماز.
 ایمانی اولمایان گتتسه مینایه،
 یوز قوربان کسه ده قوربانی اولماز.

اول اصول دین ایمان ایلقار دیر،
انصافی اولاتسا بیل بونلار واردیر،
قلبی دوزدن دئییم ذلت کنار دیر،
بالانچی نین عهدی همیانی اولماز.

اولولو کریم آلدی سۆزونون سونون:

«اولولو کریمین، کتابی قرآن،
اوستاسی آغاسی اول شاهی مردان،
شیعه لر آغاسی یا صاحب زمان،
اونسو بیلمه به نین دؤورانسی اولماز.

سۆز تمام اولدو. اولولو کریم عالیم لردن وداع لاشیب، اتوه قاپیتدی قوهوم
قونشولاریندان خدا خافیظ ائله ییب، دیلیجان شهرینه بولا دوشدو. بیر قده
گنتمشدی گۆردوبیر دسته فیز چۆلده گول چیچک ده ریبرلر اولولو کریم بونلاری
گۆروب آلدی گۆزه ک نه دلدی:

داد سننن البسندن آشئیدا کۆنول،
هارا وارسان عشوه نازی سنوره رسن.
گولشنده گوللرین خزاننا دؤنموش،
بولبول کیمی خوش آوازی سنوره رسن.

فیزلار اولولو کریمین سننن آشئیدیب باشینا بیغیلدیلار آلدی اولولو کریم:

کۆنول بو ایشلرین بلادیر بلا،

هردن ده دوشورسن اۆزگه بحیالا،
بولبول تک قونورسان گاه دالداں دالا،
اوچماق اوچون بیر پروازی سئویرسن.

سن سئوینی «کریم» سئومز فالارسان،
سئیراغیب انوینه تالان سالارسان،
اگر من دئیینه قائل اولارسان،
بیر اوروجو بیر نمازی سئویرسن.

سۆز تمام اولدو. اولولوکریم یولادوشدو. بولداگۆردو بیر جنازه آپاریپیرلار اما بو
جنازه نین دۆوره سینده آدام آزدی او شخص دئدی بوخ بو اوله نین ئوتین پئرگوری
توتموردو اما چون حیله کار آدام ایدی اۆزگه به کلک قوروب، اۆزونه مال بیفاردی
اودورکی دۆوره سینده آدام آزدی بورادا اولولوکریم آلدی گوره ک نه دئدی:

ای بیچاره نتیجه گۆردون حالینی،
بو فانی دونیادان کوچموش گئدیرسن.
حلال - حرام قازاندیغین مالینی،
تمامین الیندن تۆکموش گئدیرسن.

بوفانی دونیادان کام آلتما دین،
دوغرو بولدان آزدین حق اینانما دین،

خوب لار باغچاسیندا سن اولانمادین،
ایندی آتش اهلی اولموش گئدیرسن.

«کسریم» قوریان محمدین دینیه،
شئیدا بولبول قونماز اؤزگه گولونه،
حقوله ناسحق بودونیا دا بیلینه،
اجل شریتمینی ایچمیش گئدیرسن.

سۆز تمام اولدو. اولولو کریم یولا داوام ائتدی گلیب، چاتدی آراز قیراغینا
سرحد قوروجولاری اولده اولولوکریمین آرازدان آداماسینا مانع اولدولار. اما
سونرا اوندا سازی گۆرهنده عاشیقلیق احترامینا اجازه وئر دیلرکی آداسین
اولولوکریم سوروشوب گلیر. دیلیجان شهرینه اورادا ایرانین سفیرین یاتیب گئدی
اونون یانینا گلیمه گلینین علتین اونا بیلیندی اهرانین سفیری دئدی عاشیق کریم
سوسن خانیمین قاباغیندا هج عاشیق دایانماز عاشیق کریم دئدی من او
دایانانمایان عاشیقلاردان دئیلم سوسن خانیم خبر وئردیلرکی ایراندان بیر عاشیق
گلیب سن ایله دئییشسین سوسن خانیم دستور وئردی شهرین میدانیندا دئییشمه
اولاجاق، اولولو کریم ایرانین سفیری ایله بیرگه یاندیلار صبح زمانی اولولوکریم
صبح نمازین قیلاندا گۆردو ایرانین سفیری یاتیب گۆره ک نه دئدی:

نه یاتیبسان عاغلی زاییل،
ایوان اولدوز امانی صبح.

واختی وعده قونارمادا،
آچیلیدیر گمانی صبح.

نه باتیسان خوابی غمه،
زیله اویمافیکرانت بمه،
صبح آچیلیب باخماچنه،
ایندی ایتر دومانی صبح.

ایران سفیری یوخودان آیلدی اولولوکریم:

نمازین قیل یونگول دولان،
اولماگینان گول تک سولان،
«کریم» سوزون اولماز یالان،
یولون کسر امانی صبح.

سوز تمام اولدو. یونلارین قیلدیلا صبح ایشقلاندی دوروب گلدير شهرین
میدانینا اولولوکریم گوردو جاماعات میدانا ییغلیب سوسن خانیم دلدی عاشیق
منیم دیشمه دن اول شرطیم وار اودا بو دورکی من سنی باغلاسام اوییری عاشیقلا
تک زندانا سالدیراجاغام اولولوکریم دلدی من شرطینی قبول ایله بیرهم اما منیم ده
بو شرطیمی قبول ایله دی آلب گوره ک سوسن خانیم اولولوکریمه نه دلدی:

عبت یثره بو میثداندا گل میسس،

کسره منسلینی مسلمان قوجا.

سن اوزونو پالان آصلان بیلینسن،
کسرهه نسلینی مسلمان قوجا.

جوابیندا آلدی اولولو کریم:

باش گؤتورروب بومئیدانا گلیمیشم،
افسانه سؤزلرین سؤیله مه بیجا.
من پولوندا باش وجاندان کئچهرهه،
اولموشام دنیاذا سنن من اوجا

آلدی سوسن خانیم:

شیدا بولبول بیزیم باغدان اوچو بدور،
شکارینی قارینا قیندا بئئچیدیر،
قوجالمبسان سینین کئچیدیر،
کسرهه نسلینی مسلمان قوجا.

جوابیندا آلدی اولولو کریم:

من جاوان اوغلاتام دئمه قوجایام،
حقین خدمتینده من کی اوجایام،
سنین تک گؤزه لین والله آجی یام،
حالین خیر آلام بو گلن گئجه.

آلدی سوسن خانیم:

سبحر - سبحر چیخان دان اولدوز یام،

عاشیق‌لارین صحبتی‌م سؤزؤم،
 آدی‌م «سوسن» قارا به‌یین قیزی‌ام،
 کسره‌رم نسلینی مسلمان قوجا.

جوابیندا آلدی اولولو کریم:

«کریم» درسین آلیب شاهی مردان دان،
 بو یولدا کئچمیشم باش ایله جان دان،
 اؤلسه‌مده قاچمارام من بو میدان دان،
 ایراندان گلمیشم شجاعام - شجاع.

سؤز تمام اولدو. احسن سسی او جالدی هامی اولولو کریمی آقیشلادی سوسن

خانیم آلدی کۆره‌ک نه قیغیل بند سوروشدو:

سنندن خبر آلیم مسلمان قوجا،
 اوندیر کسی بو دونیانی گزه‌ر هئی.
 اوندیر کسی نه‌الی وار نه دیلی،
 فلمسیز داوات سبیز دائم بازار هئی.

اولولو کریم سازینی کۆکه سالیب دئدی فولاق‌آس:

آل جوابین دئییم آی سوسن خانیم،
 آی ایله‌گون بو دونیانی گزه‌ر هئی.
 او اوره کدیر نه‌الی وار نه دیلی،
 فلمسیز دوات سنیز دائم یازا هئی.

آلدی سوسن خانیم:

اوکسیم ایدی دلدیگینی ایسته دی،
 اوکیمدیر کی همیشه لیک خسته دی،
 نه ایدی قاریندا انسان بسله دی،
 سؤیله نئیر شوکرو واردیر هزار هنی.

آلدی جوابیندا اولولوکریم:

سلیمان دیر دلدیگینی ایسته دی،
 اوقسوجا دیر همیشه لیک خسته دی،
 او بالیق دیر حضرت یونس (ع) بسله دی،
 اؤلدورمه دی شوکرو واردی هزار هنی.

آلدی سوسن خانیم:

«سوسن» دلپیر گل قاپیل اول سن مانا،
 هانسی گونده گلجکله میزانا،
 هانسی کلمه واجب اولوب انسانا،
 اوکیمدیر کی هریر سیرری یوزار هنی.

جوابیندا آلدی اولولوکریم:

«کریم» دلپیر گل قاپیل اول قرآنا،
 محشر گونو یسینفلارلار میزانا،

شهادتی واجب اولوب انسانا،
 او الله دیر هریر سیرری یوزار هتی.
 سۆز تمام اولدو. جماعات اولولوکریمه آفرین دلدی بو دفعه نوبه اولولوکریمه
 یئتشدی آلدی گۆزه ک سوروشدو:

مندن سلام اولسون سوسن خانیم،
 نه شجره دی چکیب بو داغی یئتدی.
 یوز ابیرمی دۆردمین شمع چیراغ ایچره،
 یانار شعله چکیر چراغی یئتدی.
 سوسن خانیم بو سۆزه جواب تاهاپییب دلدی عاشیق کریم سوروش هامیسینا
 بیردن جواب وئره جه یم، آلدی اولولوکریم:

او نه گولدر دویماق اولماز اییندن،
 لیلی ده مجنوننی یوردو او یوندان،
 نه چشمه دیر ایچمک اولماز سو یوندان،
 قساینار قطره ورار آباغی یئتدی.

او ندیر کی خرقه سیندان آسلانار،
 بیلمک اولماز نه شیء ایلن بسلنر،
 ال ووزاندا سیمندر تک سسلنر،
 لاجورد نختینین آباغی یئتدی.

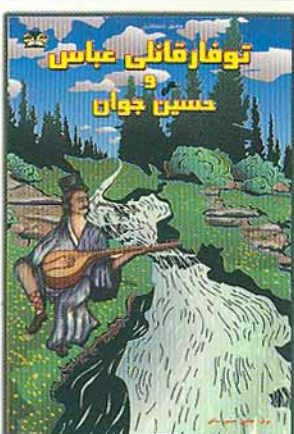
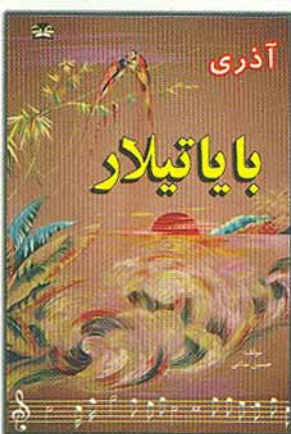
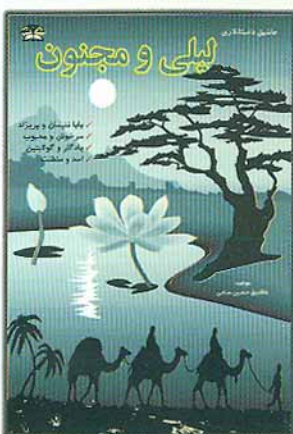
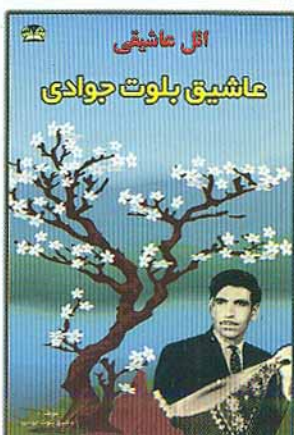
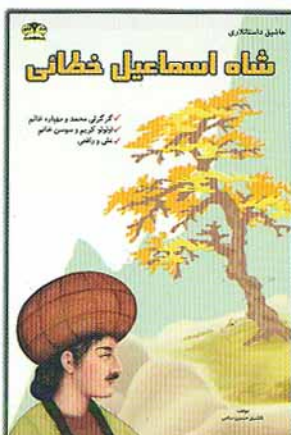
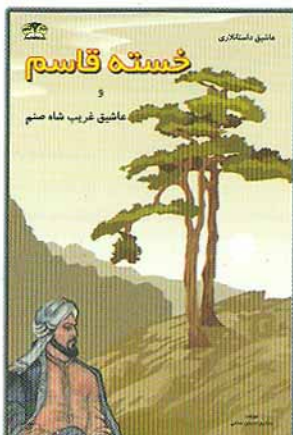
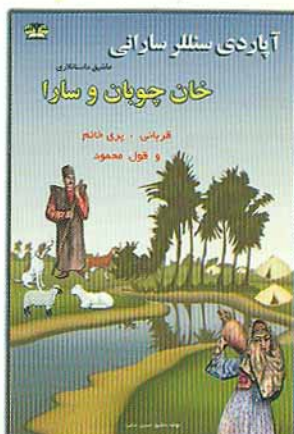
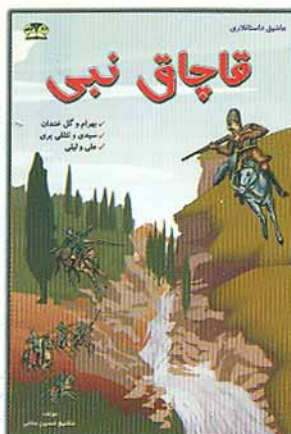
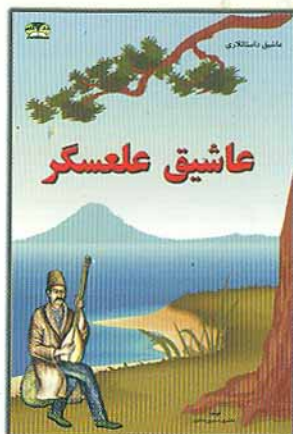
سککیزمین دروازا سککیزمین بازار،
 سککیز مین اساسی بازاری گزر،
 لاجورد اوتاقلار تمام لاله زار،
 آلیشان تختینین دایاغی یئئدی.

نه باغبان دیر اون سککیزمین باغی وار،
 اویاغین نه قدهر دئه بوداغی وار،
 «اولولو کریمین» چپ دن داغسی وار،
 سینه سینده چارلی چارهاز داغی یئدی.

سۆز تمام اولدو سوسن خانیم جواب وئره بیلمه دی اولولو کریم سوسن خانیمی
 باغلا دی سوسن خانیم کلمه شهادتین دئییب مسلمان اولدو اولولو کریم ده قاییتدی
 کندبنه.

عزیز اوخوجولار بونونلا عاشیق داستانلارینین بیرینجی هیصه سی سونا چاتیر.
 اومید اندیریک، باشقا هیصه سینینی یاخین کله جکده سیزین اوچون تقدیم ائدهک.

سری کامل عاشیق داستانلاری منتشر شد

شابک: ۹۶۴-۰۶۵۳-۰۴-۲ ISBN: 964-6953-04-2

دفتر انتشارات زر قلم تلفن: ۵۵۶۷۴۸۲
تبریز- خیابان امین، پاساژ ولیعصر

